

บทที่ 3

ผลการศึกษา

การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้บริการทางด้านสินเชื่อของธนาคาร โดยใช้แบบสอบถามจากลูกหนี้และผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านสินเชื่อของธนาคาร ในเขตจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 15 สาขา โดยใช้ประชากรที่เป็นลูกหนี้สินเชื่อจำนวน 300 ราย แบ่งเป็น 6 กลุ่ม ตามคุณภาพหนี้ของลูกหนี้ตั้งแต่ A1-A6 กลุ่มละ 50 รายเท่า ๆ กัน เพื่อให้ความสำคัญของแต่ละคุณภาพหนี้เท่ากันในการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้บริการทางด้านสินเชื่อและประชากรที่เป็นผู้เกี่ยวข้องทางด้านสินเชื่อของธนาคารจำนวน 100 ราย ได้ผลจากการศึกษาดังนี้

3.1 ข้อมูลทั่วไปของลูกหนี้

ผลของการศึกษาถึงคุณสมบัติส่วนตัวของลูกหนี้ โดยแยกตามคุณภาพหนี้ A1-A6 ซึ่งพิจารณาตามประเภทลูกค้า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานะครอบครัว อาชีพ รายได้ต่อเดือน ชนิดของการกู้ ระยะเวลาที่ทำสัญญา วงเงินสินเชื่อ วัตถุประสงค์ในการกู้ เงื่อนไขในการชำระ ประเภทหลักประกัน การค้างชำระหนี้กับธนาคาร และระยะเวลาที่ค้างชำระ

พิจารณาคูณภาพหนี้ A1-A6 แยกตามประเภทลูกหนี้พบว่าร้อยละ 90.7 ลูกหนี้ ส่วนใหญ่เป็นบุคคลธรรมดา ส่วนนิติบุคคล ได้แก่ บุคคลตามกฎหมาย เช่น ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด เป็นต้น จะมีปริมาณน้อยคือร้อยละ 9.3 โดยทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลจะต้องมีความสามารถในการทำนิติกรรม⁶ ได้ตามกฎหมาย บุคคลธรรมดาต้องบรรลุนิติภาวะแล้ว นิติบุคคลต้องดำเนินการโดยผู้มีอำนาจของกิจการที่ปรากฏตามหนังสือรับรองการจดทะเบียนของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วความเสี่ยงที่เกิดขึ้น และทำให้คุณภาพหนี้มีปัญหาเกิดกับลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดามากกว่าลูกหนี้ที่เป็นนิติบุคคลเนื่องจากบุคคลธรรมดาคงจะตัดสินใจ และกระทำการโดยตนเอง โดยใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้วยตนเอง ซึ่งอาจจะผิดพลาดได้ง่าย

⁶ นิติบุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 65 และ 67 หมายถึงบุคคลที่เกิดขึ้นจากอำนาจแห่งกฎหมาย มีสิทธิหน้าที่เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา เว้นแต่สิทธิและหน้าที่ซึ่งโดยสภาพจะพึงมิได้เฉพาะบุคคลธรรมดาเท่านั้น

⁷ นิติกรรม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 149 หมายถึงการใด ๆ อันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมายและด้วยใจสมัคร

ผลของการศึกษาโดยแยกตามเพศของลูกหนี้อภิปรายตามคุณภาพหนี้พบว่าลูกหนี้เพศชายจะมีมากกว่าลูกหนี้เพศหญิง โดยมีเพศชายร้อยละ 55.0 และเพศหญิงร้อยละ 33.0 จะเห็นได้ว่าเพศชายจะกู้มากที่สุดซึ่งความเสี่ยงในการให้สินเชื่อจำเป็นต้องพิจารณาถึงปัจจัยนี้ด้วย เนื่องจากผู้ชายในสังคมไทยจะเป็นผู้นำการตัดสินใจกู้เพื่อใช้ในวัตถุประสงค์ต่างๆ จะมีมากกว่าผู้หญิง เนื่องจากถ้าที่จะเสี่ยงในการลงทุนทำธุรกิจผู้หญิงมักจะมีส่วนร่วมในการกู้ในฐานะเป็นเจ้าของหลักทรัพย์ค้ำประกันเท่านั้น

ผลของการศึกษาโดยแยกพิจารณาตามอายุของลูกหนี้อภิปรายตามคุณภาพหนี้ A1-A6 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีมากที่สุดคือร้อยละ 54.0 รองลงมาคืออายุระหว่าง 41-50 ปี คือร้อยละ 27.0 แสดงว่าโดยปกติในการทำนิติกรรมใด ๆ ก็ตามผู้ทำนิติกรรมจะต้องบรรลุนิติภาวะตามกฎหมายคือ มีอายุ 20 ปี บริบูรณ์ขึ้นไปถึงแม้จะมีอายุมากแต่ธนาคารก็จะพิจารณาอย่างดีเนื่องจากมีความเสี่ยงสูงกว่าผู้มีอายุน้อย โดยธนาคารจะวางกฎเกณฑ์ให้อายุของลูกหนี้ ณ วันที่ขอกู้รวมกับระยะเวลาของสัญญาต้องไม่เกิน 60 ปี บริบูรณ์ กลุ่มของลูกหนี้ที่ได้อยู่ในช่วง 31-40 ปี มากที่สุด เนื่องจากเป็นช่วงของคนที่อยู่ในวัยทำงานหรือวัยที่กำลังสร้างฐานะให้กับตนเองและครอบครัว จะมีการติดต่อเพื่อกู้เงินกับธนาคารในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มาก ซึ่งจะมีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคาร

ผลของการศึกษาโดยแยกพิจารณาตามคุณภาพหนี้ A1-A6 พบว่าระดับการศึกษาลูกหนี้ที่มีความรู้ระดับปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรีใกล้เคียงกันมาก ความรู้ระดับปริญญาตรีร้อยละ 48.7 และความรู้ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีร้อยละ 48.0 โดยผลการศึกษาพบว่า ลูกหนี้ที่มีความรู้ระดับปริญญาตรีจะอยู่ในระดับคุณภาพหนี้ A₁ และ A₂ มากกว่าลูกหนี้ที่มีความรู้ระดับอื่น ๆ และลูกหนี้ระดับความรู้ต่ำกว่าปริญญาตรีจะอยู่ในระดับคุณภาพหนี้ A₃, A₄, A₅ และ A₆ มากกว่าลูกหนี้ที่มีความรู้ระดับอื่น ๆ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ระดับการศึกษานับว่ามีส่วนสำคัญต่อการพิจารณาให้กู้ด้วย เนื่องจากพื้นฐานทางการศึกษาจะทำให้การคิดหรือการตัดสินใจต่าง ๆ ของลูกหนี้มีเหตุผลมากขึ้น และยังมีผลความรับผิดชอบของลูกหนี้ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกรณีลูกหนี้ที่กู้ไปเพื่อทำธุรกิจการค้า ซึ่งนอกจากจะอาศัยประสบการณ์และความรู้แล้วยังต้องอาศัยความรอบคอบและกลยุทธ์ต่างๆเพื่อใช้ในการแข่งขันกับคู่แข่งที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกันด้วย

พิจารณาแยกตามสถานะครอบครัวพบว่าลูกหนี้ที่มีคุณภาพหนี้ตั้งแต่ A1-A6 ส่วนใหญ่จะสมรสแล้ว โดยมีร้อยละ 68.3 และรองมาคือยังโสดอยู่มีร้อยละ 23.3 สาเหตุที่ลูกหนี้ส่วนใหญ่สมรสแล้วเนื่องจากผู้ที่สมรสแล้วต้องการสร้างครอบครัวใหม่หรือต้องการทำกิจการใหม่ส่วนใหญ่ผู้ที่สมรสจะมีการคิดไตร่ตรองรอบคอบกว่าผู้ที่ยังโสด และอาจเนื่องจากมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากคู่สมรสจึงกล้าที่จะก่อหนี้ได้ ส่วนผู้ที่โสดอยู่อาจพอใจในสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบันแล้วและไม่ต้องการก่อหนี้อีก ผู้ที่เป็นโสดบางส่วนมีอายุน้อย หรือเพิ่งเริ่มวัยทำงานจึงไม่กล้าที่จะสร้างภาระหนี้ให้กับตัวเอง ส่วนลูกหนี้ที่อยู่ในสถานภาพหย่าแล้วมีน้อยกว่าคนโสดและสมรส เนื่องจากไม่ต้องการที่จะก่อภาระหนี้ เพราะเมื่อไม่มีคู่สมรสแล้วรายได้จะมาจากคนเดียว และบางคนอาจจะมีภาระที่จะต้องเลี้ยงดูบุตรด้วย ดังนั้นจึงพยายามที่

จะคัดภาระหนี้ออกไป หรือถ้ายังมีภาระหนี้ยู่ก็อาจจะทำให้เกิดหนี้มีปัญหา ในอนาคตได้ หากรายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่าย

พิจารณาแยกตามอาชีพลูกหนี้พบว่าลูกหนี้พิจารณาตามคุณภาพหนี้ A1-A6 กลุ่มลูกหนี้ที่มีอาชีพในการประกอบธุรกิจส่วนตัวมากที่สุดคือร้อยละ 37.3 รองลงมาคืออาชีพรับจ้าง/ลูกจ้างเอกชนร้อยละ 24.3 อาชีพของลูกหนี้มีส่วนสำคัญอย่างมากประการหนึ่งในการพิจารณาให้กู้ เพราะหากผู้ขอกู้มีอาชีพมั่นคงมีรายได้เพียงพอที่จะชำระโอกาสคุณภาพหนี้ดีของลูกหนี้ก็มีมาก ในทางกลับกันหากอาชีพไม่มั่นคง รายได้ไม่แน่นอน โอกาสที่จะเป็นหนี้คุณภาพไม่ดีก็มีมาก ถึงแม้ว่าอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวและรับจ้าง/ลูกจ้างเอกชนจะมีรายได้สูงกว่ารับราชการก็ตามแต่มักจะมียาได้ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับภาวะแวดล้อม เช่น เศรษฐกิจ คู่แข่งขันตลาดหรือนายจ้างเป็นต้น เมื่อไม่มีรายได้หรือรายได้ไม่เพียงพอ ก็ไม่สามารถที่จะชำระหนี้คืนตามเงื่อนไขของสัญญาทำให้เกิดหนี้มีปัญหาขึ้น

พิจารณาแยกตามรายได้ต่อเดือนของลูกหนี้พบว่าเมื่อพิจารณารายได้ตามคุณภาพหนี้ A1-A6 ลูกหนี้มีรายได้ต่อเดือน 10,000-20,000 บาท มากที่สุดคือร้อยละ 44.0 และรองลงมาคือรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีร้อยละ 18.7 การพิจารณาการให้เงินกู้ที่นั้นรายได้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะหมายถึงความสามารถในการชำระหนี้ แต่มิได้หมายความว่ารายได้มากความสามารถในการชำระหนี้จะสูงด้วย นั่นคือยังขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายและภาระหนี้สินอื่นของลูกหนี้ด้วยดังนั้นจึงควรพิจารณาถึงรายได้ที่แท้จริงหรือรายได้ที่หักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้ว เพื่อมาประกอบการตัดสินใจให้กู้ว่าจะมีความสามารถในการจะชำระหนี้เงินกู้ได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งก็มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ และจากการศึกษาลูกหนี้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีน้อยกว่ารายได้ 10,000-20,000 บาท เนื่องมาจากรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีสัดส่วนที่ได้รับสินเชื่อต่ำกว่า จึงเป็นปัจจัยที่มีส่วนก่อให้เกิดความเสี่ยงน้อยกว่าได้ ประกอบกับผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มักมีอายุงานน้อย หรือเพิ่งเริ่มทำงาน ความมั่นคงในอาชีพยังมีไม่มาก ซึ่งก็มีส่วนในการพิจารณาให้สินเชื่อด้วย

พิจารณาแยกตามชนิดของการกู้พบว่าคุณภาพหนี้แยกตามชนิดของการกู้จะเป็นการกู้ประจำมากที่สุด คือร้อยละ 50.0 และรองมาคือการกู้เบิกเงินเกินบัญชี มีร้อยละ 17.3 เมื่อพิจารณาถึงชนิดการกู้ก็นับว่ามีความสำคัญเนื่องจากการกู้ที่นั้นเงื่อนไขในการชำระแตกต่างกัน การกู้ประจำนั้น จะต้องชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยทุก ๆ เดือน เท่า ๆ กัน ตามระยะเวลาที่กำหนด อาจจะเป็น 5 ปี 10 ปี 15 ปี หรือ 20 ปี ซึ่งหมายถึงลูกหนี้ต้องมีรายได้ที่แน่นอนและสม่ำเสมอที่จะสามารถชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขได้ ส่วนการกู้เบิกเงินเกินบัญชีนั้น จะต้องมีการหมุนเวียนบัญชีอย่างสม่ำเสมอ หรือมีรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีทุกเดือน และจะต้องพยายามใช้จ่ายเงินให้อยู่ในวงเงินการใช้จ่ายของเงินกู้เบิกเงินเกินบัญชีนั่นจะใช้เช็คในการจ่ายเงิน ส่วนใหญ่เงินกู้ประเภทนี้จะใช้ในการลงทุนธุรกิจที่ต้องมีการหมุนเวียนเงินตลอดเวลาซึ่งในการพิจารณาให้กู้จะต้องดูถึงความมั่นคงของธุรกิจด้วย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าชนิดของการกู้และเงื่อนไขของการกู้แต่ละประเภทนั้นมีความสำคัญต่อคุณภาพหนี้ของลูกหนี้เป็นอย่างมากและจากการศึกษาเงินกู้เพื่อการเกษตรไม่มี คุณภาพหนี้ A5 เนื่องมาจากลูกหนี้มักจะมาคิดต่อก่อนหน้าที่จะเป็น A5

หากรายได้สามารถชำระหนี้ได้ก็จะชำระ หากชำระไม่ได้ก็มักจะให้ธนาคารดำเนินคดีได้ ซึ่งก็จะกลายเป็น A6 ทันที และบัตรเครดิต ไม่มีคุณภาพหนี้ A4 A5 เพราะธนาคารจะมีบริษัทที่ติดตามหนี้บัตรเครดิต โดยเฉพาะแยกจากการติดตามหนี้ของธนาคารโดยทั่วไป ทำให้ติดตามหนี้ได้เร็วและลดคุณภาพหนี้เสียก่อนที่จะมีปัญหามากได้ หากติดตามไม่ได้ผลก็จะเร่งดำเนินคดีเนื่องจากการกู้ประเภทนี้ไม่มีหลักประกันและมีความเสี่ยงสูง

พิจารณาแยกตามระยะเวลาที่ทำสัญญาพบว่าคุณภาพหนี้ A1-A6 แยกตามระยะเวลาที่ทำสัญญาที่มีมากที่สุดคือ 1-5 ปี ร้อยละ 52.0 และรองมาคือ 11-15 ปี ร้อยละ 31.6 ในการทำสัญญาทุกประเภทต้องมีการกำหนดระยะเวลาของสัญญาไว้อย่างชัดเจน จะเป็นระยะเวลาสั้นหรือระยะยาว ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการกู้ เช่น ถ้านำไปประกอบธุรกิจการค้าหรือลงทุนต่าง ๆ ระยะเวลาจะอยู่ในช่วง 1-5 ปี ส่วนการกู้เพื่อซื้อที่ดินที่กินพร้อมบ้าน ระยะเวลาจะอยู่ในช่วง 1-15 ปี หรือธนาคารพาณิชย์บางแห่งอาจขยายระยะเวลาให้ถึง 20 ปี ซึ่งการกำหนดระยะเวลาในการชำระ ซึ่งเป็นเงื่อนไขในการกู้ที่เหมาะสมนั้น จะทำให้การเกิดปัญหาหนี้เสียลดลงด้วย และจากการศึกษาระยะเวลาที่ทำสัญญาดำกว่า 1 ปี ไม่ค่อยมีปัญหาเพราะส่วนใหญ่ลูกหนี้ที่กู้ต่ำกว่า 1 ปี มักจะเป็นลูกหนี้ที่มีเงินฝากประจำที่ยังไม่ครบกำหนดและต้องการใช้เงิน จึงกู้โดยใช้เงินฝากเป็นหลักประกัน เพื่อขอกู้เงินในระยะสั้นเท่านั้น หากเกิดปัญหาขาดส่งชำระ ธนาคารก็จะถอนจํานาสีทริช มาชำระหนี้ทันที ส่วนระยะเวลาที่ทำสัญญามากกว่า 20 ปี นั้น เพราะในเงื่อนไขระยะเวลาการกู้ของธนาคารกรุงไทยฯ สูงสุดเดิมนั้นกำหนดไว้ไม่เกิน 20 ปี ซึ่งต่างจากธนาคารอื่น เช่น ธนาคารอาคารสงเคราะห์กำหนดไว้สูงสุดไม่เกิน 30 ปี จึงไม่ปรากฏให้เห็นว่าเกิดหนี้มีปัญหาในระยะเวลามากกว่า 20 ปี

พิจารณาคูณภาพหนี้ A1-A6 แยกตามวงเงินในการขอใช้บริการทางด้านสินเชื่อพบว่า วงเงินต่ำกว่า 500,000 บาท มีมากที่สุด คือร้อยละ 58.0 และรองลงมาก็คือวงเงิน 500,000-1,000,000 บาทร้อยละ 24.2 ซึ่งการกำหนดวงเงินนั้นขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการใช้เงินกู้จะต้องมีการกำหนดให้เหมาะสมและเพียงพอเพราะถ้าหากกำหนดวงเงินน้อยเกินไปจะทำให้ธุรกิจที่ลงทุนนั้นขาดสภาพคล่องและเงินหมุนเวียนไม่เพียงพอทำให้เกิดหนี้มีปัญหาขึ้นทั้งนี้ก็ต้องพิจารณาถึงหลักประกันด้วยว่าคุ้มกับวงเงินที่ปล่อยสินเชื่อด้วยหรือไม่ และจากการศึกษาวงเงิน 3,000,000-5,000,000 บาท และวงเงินตั้งแต่ 10,000,001 บาท ขึ้นไปไม่ค่อยมีปัญหา อาจเนื่องมาจากมักเป็นการกู้ในรูปแบบของห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัท ซึ่งมีผู้รับผิดชอบและบริหารงานร่วมกันเมื่อเกิดปัญหาจะช่วยกันแก้ไขปัญหามากกว่าที่จะปล่อยให้เกิดปัญหาเพิ่มมากขึ้น

พิจารณาคูณภาพหนี้ A1-A6 แยกตามวัตถุประสงค์ในการกู้พบว่าลูกหนี้ที่ โดยมิวัตถุประสงค์เพื่อลงทุนในธุรกิจการค้ามากที่สุดคือร้อยละ 34.0 รองลงมาก็คือ กู้เพื่อซื้อที่ดินพร้อมบ้าน ต่อเคมบ้าน อุปกรณ์ตกแต่งร้อยละ 26.0 วัตถุประสงค์ในการลงทุนในธุรกิจการค้าจะมีผลต่อคุณภาพหนี้ ซึ่งเป็นความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ อาจเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในช่วงนี้ ซึ่งมีผลต่อยอดขาย รายได้ และสภาพคล่องของธุรกิจการลงทุนเกิดผลขาดทุนทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ส่วนการกู้เพื่อซื้อที่ดินพร้อมบ้าน ต่อ

เดิมบ้าน อุปกรณ์คกแตงนั้นจะมีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อเนื่องมาจากปัจจุบันมีการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยสูงมากขึ้นอันเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ตลอดจนมีการเลิกจ้างงานมากขึ้น เนื่องจากการปิดกิจการต่าง ๆ ทำให้ให้มีผลต่อรายได้และความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ และจากศึกษาการกู้เพื่อไถ่ถอนหนี้มีน้อยที่สุด เนื่องจากดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารแต่ละแห่งจะไม่แตกต่างกันมากนักการเปลี่ยนเงินกู้จากธนาคารหนึ่งไปใช้อีกธนาคารหนึ่งต้องมีการทำนิติกรรมและจำนองใหม่ซึ่งจะต้องเสียค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ใหม่อีกครั้ง เพราะโดยทั่วไปแล้ว วงเงินใหม่ที่ได้จากการไถ่ถอนหนี้เดิมนั้นธนาคารจะให้ใกล้เคียงกับวงเงินเดิม หรือเพิ่มจากเดิมไม่มากนักตลอดจนต้องตรวจสอบประวัติและการชำระหนี้ของลูกหนี้ที่กู้กับธนาคารเดิม หากเป็นหนี้ที่มีปัญหามาก่อนก็จะไม่พิจารณาให้กู้

พิจารณาคูณภาพหนี้ A1-A6 พิจารณาตามเงื่อนไขการผ่อนชำระต่อเดือน พบว่าเงื่อนไขการผ่อนชำระต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีมากที่สุดคือร้อยละ 70.3 รองลงมาคือเงื่อนไขการผ่อนชำระ 10,000-20,000 บาท ร้อยละ 13.3 ในการกำหนดเงื่อนไขในการผ่อนชำระนั้นขึ้นอยู่กับวงเงิน วัตถุประสงค์และชนิดของการกู้ เนื่องจากชนิดของการกู้ต่างกันเงื่อนไขในการผ่อนชำระก็แตกต่างกันเช่นกู้เพื่อที่อยู่อาศัยจะต้องชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยในเวลาที่กำหนด อาจเป็น 10 ปี หรือ 20 ปี หรือการกู้เงินเบิกเกินบัญชีจะต้องมีการหมุนเวียนบัญชีทุกเดือน โดยมีการใช้จ่ายเงินกู้ให้อยู่ภายในวงเงินที่กำหนด ดังนั้น จึงต้องพิจารณาเงื่อนไขการผ่อนชำระให้รอบคอบเหมาะสมกับรายได้ของลูกหนี้ด้วย ตลอดจนระยะเวลาในการผ่อนชำระก็มีผลด้วย ถ้าหากให้ระยะเวลาในการชำระหนี้สั้นเกินไป ทำให้การชำระหนี้ต่อเดือนสูง ก็อาจจะทำให้เกิดความเสี่ยงได้เนื่องจากลูกหนี้ไม่มีความสามารถเพียงพอในการแสวงหารายได้เข้ามาผ่อนชำระหนี้ตามเงื่อนไขได้ จากการศึกษาเงื่อนไขการผ่อนชำระต่อเดือน 30,001-40,000 บาท มีไม่มาก เนื่องจากการกู้ส่วนใหญ่จะเป็นเงินกู้ประจำ เช่น ซื้อบ้านพร้อมที่ดินเพื่ออยู่อาศัย หรือจะเป็นการกู้ เพื่อการลงทุน โดยมีวงเงินไม่สูงมากนักคือไม่เกิน 2,000,000 บาท ดังนั้นเงื่อนไขการผ่อนชำระต่อเดือนในช่วงนี้จึงมีน้อย และการผ่อนชำระตั้งแต่ 50,001 บาท ขึ้นไป ไม่มีคุณภาพหนี้ A4 ก็เนื่องมาจากลูกหนี้ที่กู้มีวงเงินสูงมีจำนวนน้อยรายเมื่อเทียบกับจำนวนลูกหนี้ทั้งหมดและหากคิดเงื่อนไขการชำระหนี้ก็จะเร่งคิดตามพยายามลดคุณภาพหนี้ที่ไม่ดีลง ส่วนที่ติดตามไม่ได้ก็จะเร่งดำเนินการ เช่น ดำเนินคดี เพราะจำนวนหนี้สูงความเสียหายก็มีมาก จึงทำให้คุณภาพหนี้ของเงื่อนไขการผ่อนชำระหนี้ในช่วงไม่มีคุณภาพหนี้ A4

พิจารณาความเสี่ยงในการให้สินเชื่อแยกตามคุณภาพหนี้ A1-A6 โดยพิจารณาหลักประกันพบว่า หลักประกันที่เป็นที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง มีจำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 41.3 และที่ดินเปล่าคือ ร้อยละ 36.3 ในการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารหลักประกันนับว่ามีความสำคัญมาก ซึ่งหลักประกันได้แก่ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง ที่ดินเปล่า พันธบัตรรัฐบาล เงินฝาก เครื่องจักร สินค้า ตลอดจนบุคคลค้ำประกันซึ่งหากลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ธนาคารก็สามารถบังคับเอาจากหลักประกันที่ค้ำประกันไว้ได้ดังนั้นจะเห็นว่าหลักประกันมีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ เพราะถ้าหากหลักประกันไม่มั่นคงหรือมีมูลค่าเพียงพอกับภาระหนี้ของลูกหนี้ ก็จะทำให้ธนาคารได้รับความเสียหายจากการให้สินเชื่อ ซึ่ง

จากการศึกษาคุณภาพหนี้กรณีประเภทหลักประกันที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างอยู่ตรง A1 A2 A3 และ A6 มากกว่าหลักประกันอย่างอื่น เนื่องจากการกู้ประจำส่วนใหญ่จะเป็นการกู้เพื่อที่อยู่อาศัยหลักประกันจะต้องเป็นบ้านซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของผู้กู้เอง และคุณภาพหนี้ A4 A5 เมื่อพิจารณาหลักประกันเป็นที่ดินเปล่าเนื่องจาก การกู้ประเภทนี้มักจะเป็นการกู้ประจำเพื่อลงทุนทำธุรกิจ กู้เบิกเงินเกินบัญชี ซึ่งหลักประกันไม่ได้เป็นที่อยู่อาศัย หากไม่สามารถชำระหนี้ได้ก็จะปล่อยให้เกิดขึ้นมีปัญหาคืน ส่วนกรณีบุคคลค้ำประกันไม่มีคุณภาพหนี้ A3 และกรณีไม่มีหลักประกันไม่มีคุณภาพหนี้ A4 A5 ไม่ใช่ว่าการกู้โดยหลักประกันทั้ง 2 นี้ จะไม่มีปัญหาในคุณภาพหนี้ตรงจุดนี้ แต่เป็นเพราะหลักประกันทั้ง 2 ประเภทนั้น มีความเสี่ยงสูงผู้อนุมัติให้กู้จะต้องรับผิดชอบหากเกิดปัญหา สัดส่วนการปล่อยกู้ เมื่อเทียบกับหลักประกันอื่น จึงน้อยมาก

ความเสี่ยงในการให้สินเชื่อแยกตามคุณภาพหนี้ A1-A6 มีลูกหนี้เคยค้างชำระมากที่สุดคือ ร้อยละ 83.2 ส่วนลูกหนี้ที่ไม่เคยค้างชำระมี ร้อยละ 16.8 และพบว่าในกรณีที่ลูกหนี้เคยค้างชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยกับธนาคารระยะเวลาที่ค้างชำระเกิน 1 เดือน 3 เดือน มีมากที่สุดคือร้อยละ 36.7 และเกิน 3 เดือน - 6 เดือนร้อยละ 24.0 จากการศึกษา จะพบว่าลูกหนี้ส่วนใหญ่เมื่อแยกตามคุณภาพหนี้ จะเคยค้างชำระหนี้จะมีที่ไม่เคยค้างชำระมากที่สุดก็คือคุณภาพหนี้ A1 มี ร้อยละ 94.0 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากลูกหนี้ที่เคยค้างชำระพบว่าส่วนมากจะค้างชำระเกิน 1 เดือน - 3 เดือน และเกิน 3 เดือน - 6 เดือน อาจจะเนื่องมาจากสถานะทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อรายได้ของลูกหนี้หรืออาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้นของเงินกู้ทำให้ลูกหนี้ไม่อาจชำระหนี้เงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้เป็นไปตามเงื่อนไข เช่น ชำระหนี้เสร็จสิ้นภายในกำหนด หรือชำระหนี้ต่อเดือนเท่าเดิมแต่หักชำระเงินต้นลดลงเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น นับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องระวังติดตามและเร่งรัดให้ลูกหนี้นำเงินมาชำระหากพบว่าลูกหนี้เริ่มมีปัญหาการค้างชำระ เพื่อที่จะให้ความเสี่ยงในการเกิดหนี้มีปัญหาน้อยลง และจากการศึกษากรณีระยะเวลาที่ค้างชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเกิน 12 เดือนขึ้นไปคุณภาพหนี้ A6 ร้อยละ 100 เนื่องจากเงื่อนไขที่กำหนดคุณภาพหนี้ของสินเชื่อทุกประเภทมียอดค้างชำระเกิน 12 เดือนจะจัดอยู่ในคุณภาพหนี้ A6 ซึ่งเป็นกลุ่มลูกหนี้ที่ผู้อนุมัติให้ดำเนินคดีนั่นเอง

ผลการศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วทั้งหมดดูตารางที่ 2 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของลูกหนี้

หน่วย : ร้อยละ

ข้อมูลทั่วไปของลูกหนี้	คุณภาพหนี้						
	A1 (50)	A2 (50)	A3 (50)	A4 (50)	A5 (50)	A6 (50)	A1-A6 (300)
ประเภทลูกหนี้							
- บุคคลธรรมดา	94.0	92.0	88.0	90.0	92.0	88.0	90.7
- นิติบุคคล	6.0	8.0	12.0	10.0	8.0	12.0	9.3
เพศ							
- ชาย	52.0	52.0	54.0	58.0	52.0	62.0	55.0
- หญิง	46.0	38.0	34.0	24.0	34.0	22.0	33.0
- ชาย-หญิง	2.0	10.0	12.0	18.0	14.0	16.0	12.0
อายุ							
- 20-30 ปี	34.0	8.0	4.0	22.0	16.0	6.0	15.0
- 31-40 ปี	48.0	62.0	64.0	44.0	60.0	46.0	54.0
- 41-50 ปี	16.0	20.0	26.0	32.0	22.0	46.0	27.0
- 51-60 ปี	2.0	10.0	6.0	2.0	2.0	-	3.7
- มากกว่า 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	2.0	0.3

หน่วย : ร้อยละ

ข้อมูลทั่วไปของลูกหนี้	คุณภาพหนี้						
	A1 (50)	A2 (50)	A3 (50)	A4 (50)	A5 (50)	A6 (50)	A1-A6 (300)
ระดับการศึกษา							
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	42.0	50.0	52.0	52.0	56.0	36.0	48.0
- ปริญญาตรี	52.0	50.0	44.0	40.0	42.0	64.0	48.7
- ปริญญาโท	6.0	-	4.0	8.0	2.0	-	3.3
- ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-
สถานะครอบครัว							
- โสด	34.0	20.0	24.0	16.0	18.0	28.0	23.3
- สมรส	66.0	70.0	68.0	66.0	76.0	64.0	68.3
- หย่า	-	10.0	8.0	18.0	6.0	8.0	8.4
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	0
อาชีพ							
- รับราชการ	16.0	10.0	4.0	14.0	36.0	26.0	17.7
- พนักงานรัฐวิสาหกิจ	32.0	16.0	26.0	6.0	8.0	4.0	15.3
- ประกอบธุรกิจส่วนตัว	22.0	48.0	48.0	48.0	20.0	38.0	37.3
- รับจ้าง / ลูกจ้างเอกชน	28.0	18.0	14.0	30.0	34.0	22.0	24.3
- อื่น ๆ	2.0	8.0	8.0	2.0	2.0	10.0	5.4

หน่วย : ร้อยละ

ข้อมูลทั่วไปของลูกหนี้	คุณภาพหนี้						
	A1 (50)	A2 (50)	A3 (50)	A4 (50)	A5 (50)	A6 (50)	A1-A6 (300)
รายได้ต่อเดือน							
- ต่ำกว่า 10,000 บาท	26.0	26.0	16.0	16.0	24.0	4.0	18.7
- 10,000 - 20,000 บาท	48.0	38.0	40.0	40.0	48.0	50.0	44.0
- 20,001 - 30,000 บาท	6.0	18.0	22.0	14.0	14.0	22.0	16.0
- 30,001 - 40,000 บาท	12.0	10.0	10.0	8.0	2.0	12.0	9.0
- 40,001 - 50,000 บาท	2.0	-	2.0	18.0	6.0	4.0	5.3
- ตั้งแต่ 50,001 บาทขึ้นไป	6.0	8.0	10.0	4.0	6.0	8.0	7.0
ชนิดของการกู้							
- กู้ประจำ	30.0	62.0	46.0	54.0	48.0	60.0	50.0
- กู้เพื่อการเกษตร	6.0	20.0	26.0	8.0	-	6.0	11.0
- กู้เบิกเงินเกินบัญชี	24.0	10.0	14.0	28.0	6.0	22.0	17.3
- บัตรเครดิต	4.0	8.0	10.0	-	-	2.0	4.0
- กู้สินเชื่อกรุงเทพธนวิญ	34.0	-	4.0	10.0	32.0	10.0	15.0
- อื่น ๆ	2.0	-	-	-	14.0	-	2.7
ระยะเวลาที่ทำสัญญา							
- ต่ำกว่า 1 ปี	2.0	2.0	-	-	-	-	0.7
- 1 - 5 ปี	68.0	70.0	46.0	46.0	38.0	44.0	52.0
- 6 - 10 ปี	8.0	2.0	4.0	18.0	6.0	8.0	7.7
- 11 - 15 ปี	22.0	12.0	38.0	36.0	42.0	42.0	31.6
- 16 - 20 ปี	2.0	14.0	12.0	-	14.0	6.0	8.0
- มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	0

หน่วย : ร้อยละ

ข้อมูลทั่วไปของลูกหนี้	คุณภาพหนี้						
	A1 (50)	A2 (50)	A3 (50)	A4 (50)	A5 (50)	A6 (50)	A1-A6 (300)
วงเงินในการขอใช้บริการทาง							
ค้ำสินเชื่							
- ต่ำกว่า 500,000 บาท	64.0	60.0	62.0	52.0	62.0	48.0	58.0
- 500,000 - 1,000,000 บาท	24.0	20.0	10.0	28.0	28.0	36.0	24.2
- 1,000,001 - 3,000,000 บาท	6.0	12.0	22.0	10.0	8.0	14.0	12.0
- 3,000,001 - 5,000,000 บาท	-	2.0	4.0	8.0	-	-	2.4
- 5,000,001- 10,000,000 บาท	4.0	2.0	-	2.0	2.0	2.0	2.0
- ตั้งแต่ 10,000,001 บาทขึ้นไป	2.0	4.0	2.0	-	-	-	1.4
วัตถุประสงค์ในการกู้							
- ซื้ที่ดิน	4.0	18.0	14.0	24.0	14.0	18.0	15.3
- ซื้ที่ดินพร้อมบ้าน/ต่อเติมบ้าน / อุปกรณ์ตกแต่ง	28.0	22.0	26.0	26.0	22.0	32.0	26.0
- ลงทุนในธุรกิจการค้า	32.0	40.0	36.0	26.0	32.0	38.0	34.0
- ใ้ถ่ถอนหนี้	2.0	2.0	8.0	14.0	2.0	4.0	5.3
- อื่น ๆ	34.0	18.0	16.0	10.0	30.0	8.0	19.4
เงื่อนไขการผ่อนชำระต่อเดือน							
- ต่ำกว่า 10,000 บาท	72.0	68.0	74.0	70.0	78.0	60.0	70.3
- 10,000 - 20,000 บาท	14.0	18.0	12.0	2.0	14.0	20.0	13.3
- 20,001 - 30,000 บาท	8.0	6.0	4.0	8.0	6.0	12.0	7.4
- 30,001 - 40,000 บาท	-	2.0	8.0	6.0	-	-	2.7
- 40,001- 50,000 บาท	-	2.0	-	14.0	-	6.0	3.7
- ตั้งแต่ 50,001 บาทขึ้นไป	6.0	4.0	2.0	-	2.0	2.0	2.6

ข้อมูลทั่วไปของลูกหนี้	คุณภาพหนี้						
	A1 (50)	A2 (50)	A3 (50)	A4 (50)	A5 (50)	A6 (50)	A1-A6 (300)
ประเภทหลักประกัน							
- ที่ดินเปล่า	32.0	36.0	28.0	50.0	44.0	28.0	36.3
- ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง	42.0	50.0	50.0	22.0	26.0	58.0	41.3
- บุคคลค้ำประกัน	8.0	2.0	-	10.0	26.0	12.0	9.7
- เงินฝาก	12.0	2.0	12.0	16.0	4.0	-	7.7
- ไม่มีหลักประกัน	2.0	4.0	10.0	-	-	2.0	3.0
- อื่น ๆ	4.0	6.0	-	2.0	-	-	2.0
การค้างชำระหนี้กับธนาคาร							
- เคย	6.0	98.0	96.0	100.0	100.0	100.0	83.2
- ไม่เคย	94.0	2.0	1.0	-	-	-	16.8
ระยะเวลาที่ค้างชำระ กรณีที่ ลูกหนี้เคยค้างชำระเงินต้น พร้อมดอกเบี้ยกับธนาคาร							
- เกิน 1 เดือน - 3 เดือน	66.0	82.0	50.0	4.0	18.0	-	36.7
- เกิน 3 เดือน - 6 เดือน	34.0	12.0	42.0	34.0	22.0	-	24.0
- เกิน 6 เดือน - 12 เดือน	-	6.0	8.0	58.0	40.0	-	18.7
- เกิน 12 เดือนขึ้นไป	-	-	-	4.0	20.0	100.0	20.6

ที่มา : จากการศึกษา

N = 300

3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้บริการด้านสินเชื่อโดยพิจารณาข้อมูลจากลูกหนี้

3.2.1 ด้านคุณสมบัติของลูกหนี้ (Character)

การศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อแยกตามคุณภาพหนี้ A1-A6 โดยพิจารณาเกี่ยวกับการไม่มีความรู้ในเรื่องของธุรกิจ คือทำธุรกิจประเภทอื่นที่ไม่มีประสบการณ์มากที่สุดคือร้อยละ 34.0 และรองมาคือเป็นธุรกิจใหม่ ร้อยละ 24.0 ลูกหนี้ทำธุรกิจประเภทอื่นที่ไม่มีประสบการณ์ทั้งนี้เนื่องจากลูกหนี้เดิมทำธุรกิจอยู่แล้วและต้องการทำธุรกิจเพิ่มแค่ธุรกิจที่ทำเพิ่มนั้นยังขาดความรู้ ประสบการณ์และความสามารถในการบริหารงานทำให้ธุรกิจนั้นเกิดปัญหา และการทำธุรกิจใหม่เป็นการลงทุนในธุรกิจที่ตนไม่มีความถนัดหรือมีประสบการณ์มาก่อนอาจจะทำให้ประสบภาวะขาดทุนทำให้กิจการไม่สามารถดำเนินต่อไปได้จากการศึกษาลูกหนี้ที่ทำธุรกิจหลายประเภทเกินไปจนไม่มีเวลาเพียงพอและรับช่วงกิจการมาจากผู้อื่น มีคุณภาพหนี้ A1-A6 น้อย เมื่อเทียบกับอย่างอื่น เนื่องจากการรับช่วงกิจการมาจากผู้อื่น ลูกหนี้สามารถรู้การบริหารธุรกิจมาจากเจ้าของกิจการเดิม แต่อาจจะต้องมีการปรับกลยุทธ์บางอย่าง ซึ่งแรก ๆ อาจจะมีปัญหาบ้าง แต่ก็ไม่มาก และทำธุรกิจหลายประเภทเกินไปจนไม่มีเวลาเพียงพอ อาจเป็นเพราะยังหาผู้ที่มีความสามารถมาช่วยในการทำธุรกิจไม่ได้จึงทำให้เกิดปัญหาขึ้นแต่ก็แก้ไข โดยการหาบุคคลมาช่วยทำธุรกิจได้ปัญหาก็จะลดลง

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อแยกตามคุณภาพหนี้ A1-A6 โดยพิจารณาการประสบปัญหาภายในครอบครัว ซึ่งปัญหาที่มีมากที่สุดคือการหย่าร้าง มี ร้อยละ 46.4 และปัญหาชู้สาว มีร้อยละ 26.3 การหย่าร้างและปัญหาชู้สาว ซึ่งเป็นปัญหาภายในครอบครัวนับว่ามีความสำคัญ เนื่องจากปัจจุบันคนมีความเห็นแก่ตัวมากขึ้น ความอดทนมีน้อย เมื่อเกิดปัญหาครอบครัวขึ้นก็ต่างฝ่ายต่างก็เอาตัวรอด ทำให้ไม่มีผู้ใดสนใจที่จะชำระหนี้จนเป็นผลให้มีหนี้ค้างชำระซึ่งปัญหาภายในครอบครัวจะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังจากการที่ธนาคารให้สินเชื่อแล้ว จึงเป็นการยากที่จะป้องกันได้ เนื่องจากไม่อาจทราบได้ว่าจะเกิดปัญหาขึ้น ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการติดตามแก้ไขหากมีการค้างชำระหนี้ของลูกหนี้ติดต่อกันหลาย ๆ งวด เพื่อที่สามารถจะแก้ไขได้ทัน่วงที

ผลการศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วทั้งหมดดูตารางที่ 3 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของลูกค้า

หน่วย : ร้อยละ

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ	คุณภาพหนี้						
	A1 (50)	A2 (50)	A3 (50)	A4 (50)	A5 (50)	A6 (50)	A1-A6 (300)
ไม่มีความรู้ในเรื่องของการบริหารธุรกิจดีพอ							
- เป็นธุรกิจใหม่	26.0	24.0	22.0	24.0	18.0	30.0	24.0
- รับช่วงกิจการมาจากผู้อื่น	2.0	4.0	8.0	2.0	16.0	10.0	7.0
- ทำธุรกิจประเภทอื่นที่ไม่มีประสบการณ์	46.0	30.0	30.0	32.0	32.0	34.0	34.0
- ทำธุรกิจหลายประเภทเกินไปจนไม่มีเวลาเพียงพอ	14.0	18.0	20.0	18.0	8.0	10.0	14.7
- อื่น ๆ	12.0	24.0	20.0	24.0	26.0	16.0	20.3
ประสบปัญหาภายในครอบครัว							
- ปัญหาชู้สาว	22.0	40.0	14.0	40.0	20.0	22.0	26.3
- หย่าร้าง	38.0	36.0	64.0	40.0	52.0	48.0	46.4
- แยกกันอยู่	22.0	14.0	10.0	12.0	20.0	16.0	15.7
- อื่น ๆ เช่น ปัญหาญาติพี่น้อง	18.0	10.0	12.0	8.0	8.0	14.0	11.6

ที่มา : จากการศึกษา

N = 300

3.2.2 ด้านความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity)

ผลของการศึกษาถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้โดยแยกพิจารณาตามคุณภาพหนี้ A1-A6 ซึ่งพิจารณาจากเหตุผลที่ไม่ชำระหนี้ให้แก่ธนาคาร ลูกหนี้ไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระหนี้ต่อไปได้ ธุรกิจของลูกหนี้ประสบปัญหาและอุปสรรค ได้ดังนี้คือ

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อแยกตามคุณภาพหนี้โดยพิจารณาเหตุผลที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่ธนาคารซึ่งสาเหตุที่มีมากที่สุดคือ คิดว่าดอกเบี้ยของธนาคารถูกกว่าจึงมุ่งแต่จะชำระหนี้ภายนอกที่ดอกเบี้ยสูงกว่าร้อยละ 30.3 และรอยขายหลักทรัพย์จึงจะชำระหนี้มี ร้อยละ 29.7 การที่ลูกหนี้ไม่ให้ความสำคัญกับภาระหนี้สินที่มีอยู่กับธนาคารทำให้เกิดความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ เพราะลูกหนี้ไม่สนใจที่จะชำระหนี้ เนื่องจากไม่เห็นว่าเป็นที่จะต้องชำระ ประกอบกับลูกหนี้ที่มีปัญหารุนแรงกว่า เช่น การขายฝาก หรือกู้เงิน นอกกรอบปกติดอกเบี้ยร้อยละ 5-20 ต่อเดือน จึงมุ่งที่จะชำระหนี้สินภายนอกมากกว่าดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้ผู้อำนวยความสะดวกจะต้องมีการสอบถามและตรวจสอบลูกหนี้แต่ละรายก่อนที่จะให้สินเชื่อ ตลอดจนเมื่อให้สินเชื่อแล้วจะต้องติดตามว่าธุรกิจของลูกหนี้ยังดำเนินต่อไปได้ดีหรือไม่หากมีปัญหาอุปสรรคทางการเงินที่ธนาคารสามารถช่วยเหลือให้ธุรกิจดำเนินต่อไปได้ก็ควรทำเพื่อที่ลูกหนี้จะได้ไม่ต้องไปหาแหล่งเงินกู้อื่นเพื่อ กู้เงินเข้ามาสมทบทำให้ลูกหนี้มีหนี้สินหลายแห่งจนทำให้เกิดความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อแยกตามคุณภาพหนี้ A1-A6 โดยพิจารณาการที่ลูกหนี้ไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระหนี้ต่อไปได้เนื่องจากไม่มีรายได้รายได้ไม่เพียงพอมากที่สุดโดยร้อยละ 48.7 และมีหนี้สินมาก ร้อยละ 38.3 สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดหนี้มีปัญหาหรือเกิดความเสี่ยงในการให้สินเชื่อคือ ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขของสัญญา เนื่องมาจากลูกหนี้ประสบปัญหาไม่มีรายได้ รายได้ไม่เพียงพอและมีหนี้สินมาก ซึ่งการที่ลูกหนี้ดำเนินกิจการใด ๆ ก็ตามต้องมีภาระค่าใช้จ่าย เช่น เงินเดือน ค่าเช่า ค่าน้ำ ดอกเบี้ย เป็นต้น ถ้าหากรายได้ลดลงหรือขาดรายได้ และมีหนี้สินมาก ธุรกิจก็ไม่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ ซึ่งก็หมายถึงไม่สามารถที่ชำระหนี้คืนให้กับธนาคารได้

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อแยกตามคุณภาพหนี้ A1-A6 โดยพิจารณาสาเหตุที่ธุรกิจของลูกหนี้ประสบปัญหาและอุปสรรค เนื่องมาจากรายได้ไม่สัมพันธ์กับภาระค่าใช้จ่าย เช่น รายจ่ายมากกว่ารายรับมากที่สุด คือร้อยละ 43.0 และรายได้ลดลงเนื่องจากกิจการค้าซบเซา ร้อยละ 24.7 ในการดำเนินธุรกิจใด ๆ ก็ตาม สิ่งที่มีหวังก็คือกำไร ซึ่งก็หมายถึงรายได้ของกิจการ รายได้จะมากหรือน้อยย่อมขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายและต้นทุนต่างๆ หากรายได้้น้อยกว่ารายจ่ายก็จะทำให้ธุรกิจเกิดผลขาดทุนซึ่งอาจจะมาจากราคาของวัตถุดิบสูงขึ้น หรือธุรกิจมีการแข่งขันมากทำให้ยอดขายลดลงและการขยายตัวของธุรกิจลดลงหรือหยุดชะงัก ซึ่งก็มีผลทำให้รายได้ลดลงหรือขาดรายได้มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ ทำให้เกิดความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคาร ดูตารางที่ 4 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อโดยพิจารณาด้านความสามารถในการชำระหนี้

หน่วย : ร้อยละ

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ	คุณภาพหนี้						
	A1 (50)	A2 (50)	A3 (50)	A4 (50)	A5 (50)	A6 (50)	A1-A6 (300)
เหตุผลที่ไม่ชำระหนี้ให้แก่ธนาคาร							
เพราะ							
- คิดว่าดอกเบี้ยของธนาคารถูกกว่า จึงมุ่งแต่จะชำระหนี้ภายนอกที่ดอกเบี้ยสูงกว่า	32.0	34.0	22.0	32.0	34.0	28.0	30.3
- หลักประกันเป็นของผู้อื่น จึงไม่สนใจที่จะชำระหนี้	6.0	10.0	12.0	8.0	14.0	14.0	10.7
- รอขายหลักทรัพย์จึงจะชำระหนี้	36.0	24.0	30.0	36.0	32.0	20.0	29.7
- รอแหล่งเงินกู้จากที่อื่นเพื่อชำระหนี้	4.0	16.0	14.0	8.0	12.0	20.0	12.3
- ไม่ให้ความสำคัญต่อภาระหนี้เงินกู้ที่มีต่อธนาคาร	14.0	8.0	8.0	6.0	2.0	8.0	7.7
- อื่น ๆ เช่น กู้ร่วมกันและเกี่ยงกันชำระหนี้	8.0	8.0	14.0	10.0	6.0	10.0	9.3
ไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระหนี้ต่อไปได้							
เนื่องจาก							
- มีหนี้สินมาก	36.0	38.0	44.0	40.0	28.0	44.0	38.3
- ไม่มีรายได้/รายได้ไม่เพียงพอ	52.0	52.0	44.0	54.0	54.0	36.0	48.7
- ถูกฟ้อง/เป็นบุคคลล้มละลาย	0.0	0.0	0.0	0.0	8.0	14.0	3.7
- เจ็บป่วย	4.0	4.0	4.0	2.0	6.0	4.0	4.0
- อื่น ๆ เช่น ถูกให้ออกจากงาน	8.0	6.0	8.0	4.0	4.0	2.0	5.3

หน่วย : ร้อยละ

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงใน การให้สินเชื่อ	คุณภาพหนี้						
	A1 (50)	A2 (50)	A3 (50)	A4 (50)	A5 (50)	A6 (50)	A1-A6 (300)
ธุรกิจประสบปัญหาและอุปสรรค คือ							
- รายได้ไม่สัมพันธ์กับภาระค่าใช้จ่าย เช่น รายจ่ายมากกว่ารายรับ	58.0	30.0	40.0	28.0	66.0	36.0	43.0
- รายได้ลดลงเนื่องจากกิจการค้าซบเซา	26.0	36.0	26.0	26.0	18.0	16.0	24.7
- เก็บเงินลูกหนี้ไม่ได้	6.0	18.0	22.0	26.0	6.0	20.0	16.4
- กิจการขาดเงินทุนหมุนเวียน	10.0	10.0	10.0	4.0	10.0	18.0	10.2
- อื่น ๆ เช่น การยืกระยะเวลาชำระค่าสินค้า	0.0	6.0	2.0	16.0	0.0	10.0	5.7

ที่มา : จากการศึกษา

N = 300

3.2.3 ด้านทุน (Capital)

ผลของการศึกษาถึงเงินทุนของลูกหนี้โดยแยกตามคุณภาพหนี้ A1-A6 โดยพิจารณาจากการที่ลูกหนี้ประสบปัญหาทางการเงินพบว่า

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อแยกตามคุณภาพหนี้เมื่อพิจารณาการประสบปัญหาทางการเงิน พบว่าลูกหนี้มีรายได้ลดลงมากที่สุดคือร้อยละ 39.0 และมีหนี้ภายนอกมากร้อยละ 25.4 การที่ธุรกิจประสบปัญหาด้านเงินทุนนับว่าเป็นภาวะการณ์ที่ธุรกิจไม่ต้องการให้เกิดขึ้นอย่างยิ่งเพราะจะมีผลต่อสภาพคล่องของธุรกิจซึ่งอาจเนื่องมาจากธุรกิจขาดการวางแผนงานที่ดี ตลอดจนการขาดการควบคุมและการแก้ไขที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ธุรกิจมีรายได้ลดลงอาจเนื่องมาจากการตลาดหรือต้นทุนที่สูงขึ้นจึงจำเป็นต้องหาเงินมาหมุนเวียนมากขึ้นซึ่งถ้าธนาคารสามารถอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมเพื่อเสริมสภาพคล่องให้ธุรกิจได้ก็จะทำให้ธุรกิจดำเนินต่อไปได้และยังเป็นการควบคุมดูแลไม่ให้ธุรกิจสร้างหนี้ภายนอกที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง เพราะจะทำให้ความสามารถที่ธุรกิจจะชำระหนี้ให้ธนาคารลดลง ซึ่งเป็นความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคาร ดูตารางที่ 5 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 5 ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อโดยพิจารณาจากทุนของลูกหนี้

หน่วย : ร้อยละ

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ	คุณภาพหนี้						
	A1 (50)	A2 (50)	A3 (50)	A4 (50)	A5 (50)	A6 (50)	A1-A6 (300)
ประสบปัญหาทางการเงิน							
- ใช้เงินผิดวัตถุประสงค์	18.0	12.0	30.0	22.0	10.0	18.0	18.3
- มีหนี้ภายนอกมาก	10.0	12.0	10.0	24.0	60.0	36.0	25.4
- มีสัดส่วนเงินกู้และเงินลงทุนสูงเกินไป	34.0	8.0	8.0	10.0	2.0	-	10.3
- รายได้ลดลง	38.0	52.0	50.0	42.0	18.0	34.0	39.0
- อื่น ๆ	-	16.0	2.0	2.0	10.0	12.0	7.0

ที่มา : จากการศึกษา

N = 300

3.2.4 ปัญหาภาวะเศรษฐกิจและสภาวะการณ์ทั่วไป (Economic Condition)

ผลของการศึกษาถึงภาวะเศรษฐกิจและสภาวะ การณ์ทั่วไปโดยแยกตามคุณภาพหนี้ A1-A6 ซึ่งพิจารณาจากผลกระทบที่เกิดจากเศรษฐกิจ ธุรกิจประสบเหตุการณ์ไม่คาดฝัน ธุรกิจประสบปัญหาทั่ว ๆ ไป พบว่า

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการ ให้สินเชื่อแยกตามคุณภาพหนี้ เมื่อพิจารณาจากผลกระทบที่เกิดจากเศรษฐกิจเกิดจากภาวะทางการเงินซบเซาทั้งภายในและภายนอกประเทศคือร้อยละ 64.7 รองลงมาคือมีการจำกัดการให้สินเชื่อบางประเภทร้อยละ 14.0 และสภาวะเศรษฐกิจซบเซาทั้งภายในและภายนอกประเทศซบเซานั้นทำให้ธุรกิจประสบปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของรายได้ การกระจายสินค้า ตลอดจนการลงทุนในธุรกิจจะมีความเสี่ยงสูง ซึ่งอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่สูงตาม ทำให้ภาระที่จะต้องชำระหนี้สินให้แก่ธนาคารของแต่ละธุรกิจสูงซึ่งมีผลต่อกำไรของธุรกิจและความสามารถในการชำระหนี้ของธุรกิจด้วย และจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงที่เกิดจากภาวะทางการเงินซบเซาทั้งภายในและภายนอกประเทศมีมากที่สุด เนื่องจากในขณะนี้ประเทศไทยอยู่ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำมาก สถาบันการเงินปิดหลายแห่ง ธุรกิจเลิกกิจการจำนวนมาก ทำให้ปัญหาการว่างงานเพิ่มมากขึ้นทุกวัน รัฐบาลต้องกู้เงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เพื่อเสริมสภาพคล่อง ตลอดจนประเทศข้างเคียงในแถบเอเชียก็ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจเช่นกันทำให้ส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงินทำให้ธนาคารต้องจำกัดการให้สินเชื่อบางประเภทที่มีความเสี่ยงสูง เช่น โครงการจัดสรร การซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไร หรือการลงทุนในธุรกิจบางประเภทที่ถึงจุดอิ่มตัวแล้ว ทำให้ธุรกิจมีปัญหา เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารทางการเงิน

สำหรับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการ ให้สินเชื่อแยกตามคุณภาพหนี้เมื่อพิจารณาจากการเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ธุรกิจชะงักลง พบว่าเกิดจากก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภค เช่น สร้างถนนมากที่สุดคือ ร้อยละ 39.0 และเกิดภัยธรรมชาติ ร้อยละ 33.0 การก่อสร้างสาธารณูปโภค เช่น สร้างถนนเป็นปัญหาที่ทางราชการควรมีมาตรการควบคุมหรือเร่งรัดการทำงานให้เป็นไปตามกำหนดเวลา เพื่อไม่ให้ผู้รับเหมาล่าช้าปล่อยให้ทำงานค้างคั่ง เช่น การทำสัญญาอย่างรัดกุมในการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้าง กำหนดเบี้ยปรับให้สูงขึ้น เมื่อส่งมอบงานไม่ทันกำหนดเวลา ซึ่งจะช่วยให้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อธุรกิจลดลงนอกจากนี้ ปัญหาที่ธุรกิจประสบ มักไม่ทราบมาก่อนจึงไม่สามารถหาแนวทางป้องกันและแก้ไขล่วงหน้าได้ทัน อย่างเช่น ที่เกิดภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม พายุ ไฟไหม้ ฯลฯ ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายอย่างมาก โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร อาจจะขาดทุนหรือต้องปิดกิจการไป

ในส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการ ให้สินเชื่อแยกตามคุณภาพหนี้ เมื่อพิจารณาจากการที่ธุรกิจประสบปัญหาทั่ว ๆ ไป พบว่าเกิดจากมีคู่แข่งเพิ่มขึ้นเพิ่มมากขึ้น มากที่สุดคือร้อยละ 39.6 รองลงมาคือผลผลิตที่มีราคาต่ำร้อยละ 24.4 การที่ธุรกิจที่คู่แข่งเพิ่มขึ้นเพิ่มมากขึ้นทำให้ธุรกิจประสบปัญหาในเรื่องส่วนแบ่งทางการตลาด โดยคู่แข่งจะมาแย่งเอาส่วนของการตลาดที่ธุรกิจเคยได้ไปบางส่วนหรือเกือบทั้งหมดซึ่งมีผลต่อยอดขายและรายได้ของธุรกิจหรืออาจจะเนื่องมาจากสินค้าใหม่ของผู้แข่งขันมีการ

พัฒนาเป็นที่ต้องการของตลาดมากกว่าสินค้าที่ธุรกิจผลิต ทำให้ความนิยมในการซื้อสินค้าของธุรกิจลดลง และจากการที่ผลผลิตมีราคาตกต่ำเนื่องมาจากผลผลิตเป็นสินค้าทางการเกษตรที่ไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐานมีสาเหตุมาจากสภาวะทางธรรมชาติหรือเป็นสินค้าที่ลำสมัยง่ายเสื่อมสภาพเร็วทำให้ผลผลิตที่ได้มีราคาต่ำโดยธุรกิจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์เพื่อใช้ในการแข่งขันทางธุรกิจให้ทันกับเหตุการณ์ตลอดเวลาและจะต้องมีการศึกษาหาข้อมูลทางธุรกิจ โดยเฉพาะคู่แข่งกันเพื่อที่จะได้มีการเตรียมแผนงานทั้งทางด้านธุรกิจและรับเอาไว้โดยพร้อมเพียงซึ่งข้อมูลเหล่านี้ ได้แก่ ข้อมูลทางการตลาด ราคาผลผลิต เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้ธุรกิจอยู่ในภาวะได้เปรียบ สามารถแข่งขันในได้เป็นอย่างดีดังตารางที่ 6 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 6 ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อโดยพิจารณาจากเศรษฐกิจและสภาวะการณ์ทั่ว ๆ ไป

หน่วย : ร้อยละ

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ	คุณภาพหนี้						
	A1 (50)	A2 (50)	A3 (50)	A4 (50)	A5 (50)	A6 (50)	A1-A6 (300)
ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจ							
- มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองบ่อย	12.0	6.0	14.0	2.0	14.0	0.0	8.0
- มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล	22.0	12.0	2.0	6.0	4.0	14.0	10.0
- มีการจำกัดการให้สินเชื่อบางประเภท	8.0	14.0	10.0	16.0	12.0	24.0	14.0
- เกิดจากภาวะทางการเงินซบเซาทั้งภายใน/ภายนอกประเทศ	58.0	62.0	68.0	76.0	70.0	54.0	64.7
- อื่น ๆ	0.0	6.0	6.0	0.0	0.0	8.0	3.3
ธุรกิจประสบเหตุการณ์ที่ทำให้ธุรกิจชะงักลง							
- เกิดสภาวะสงคราม/ปฏิวัติ	24.0	6.0	10.0	0.0	0.0	0.0	6.7
- ถูกโจรกรรม/อัคคีภัย	6.0	22.0	10.0	0.0	0.0	8.0	7.3
- มีการก่อสร้างสาธารณูปโภค เช่น สร้างถนน	32.0	36.0	34.0	46.0	66.0	20.0	39.0
- เกิดภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม	38.0	16.0	34.0	40.0	34.0	36.0	33.0
- อื่น ๆ	0.0	20.0	12.0	14.0	0.0	36.0	14.0
ธุรกิจประสบปัญหาทั่ว ๆ ไป							
- มีคู่แข่งเพิ่มมากขึ้น	52.0	42.0	34.0	28.0	52.0	30.0	39.6
- ไม่มีการส่งเสริมการขาย	18.0	8.0	18.0	32.0	6.0	12.0	15.7
- ถูกเรียกเก็บภาษีย้อนหลังเป็นจำนวนเงินสูง	8.0	4.0	6.0	0.0	6.0	8.0	5.3
- ผลผลิตมีราคาตกต่ำ	22.0	38.0	34.0	12.0	24.0	16.0	24.4
- อื่น ๆ	0.0	8.0	8.0	28.0	12.0	34.0	15.0

ที่มา : จากการศึกษา

N = 300

3.3 ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้บริการทางด้านสินเชื่อ จากผู้ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาให้สินเชื่อของธนาคาร

จากการศึกษาถึงข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อพบว่าจะเป็นเพศชายมากที่สุด ร้อยละ 64.0 และเพศหญิงร้อยละ 36.0 โดยจะมีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 46.0 อยู่ในสถานะภาพสมรสร้อยละ 71.0 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 92.0 ปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานสินเชื่อร้อยละ 62.0 มีอายุงานอยู่ในช่วง 6-10 ปี ร้อยละ 37.0 รับผิดชอบในงานด้านสินเชื่อซึ่งเป็นงานปฏิบัติการมากที่สุดร้อยละ 35.0 ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับลูกหนี้ถึงปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ ดังนี้

3.3.1 ข้อคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อของธนาคารเกี่ยวกับคุณสมบัติส่วนตัวของลูกหนี้ (Character)

ผลของการศึกษาเกี่ยวกับข้อคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติส่วนตัวของลูกหนี้ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ โดยพิจารณาจากความคิดเห็นที่เกิดจากผู้พิจารณาให้สินเชื่อ ลูกหนี้ไม่มีความรู้ในเรื่องธุรกิจดีพอ สภาพและปัญหาภายในครอบครัวของลูกหนี้ ลูกหนี้ไม่ให้ความร่วมมือในการชำระหนี้หรือแก้ไขหนี้ ลูกหนี้ไม่เห็นความสำคัญของภาระหนี้ที่มีอยู่กับธนาคาร ลูกหนี้ไม่มีความจริงใจที่จะชำระหนี้ พบว่า

จากการศึกษาผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ ของธนาคารพบว่าการเกิดหนี้มีปัญหามากหรือน้อยมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพิจารณาสินเชื่อถึงร้อยละ 97.0 สาเหตุที่ทำให้การพิจารณาสินเชื่อเกิดความผิดพลาดและเกิดหนี้มีปัญหามากที่สุด มาจากการที่ลูกหนี้ปิดบังข้อมูลและให้ข้อมูลเท็จ คือร้อยละ 32.0 รองลงมาคือประสพการณ์ ความรู้ของผู้พิจารณาสินเชื่อ และระเบียบวิธีในการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารมีจุดอ่อนและข้อบกพร่องร้อยละ 27.0 ดังนั้นจากผลการวิเคราะห์อธิบายได้ว่า การที่พนักงานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาสินเชื่อผิดพลาดในการพิจารณาให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เป็นเพราะว่าข้อมูลที่ได้จากลูกหนี้เบี่ยงเบน เพราะลูกหนี้ให้ข้อมูลที่ไม่เป็นจริงมีการปิดบังและให้ข้อมูลเท็จ เป็นเหตุให้เกิดความเสี่ยงต่อธนาคารในการให้สินเชื่อตามมาได้

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้เกิดหนี้มีปัญหามากที่สุดหลังจากการพิจารณาให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้แล้ว คือขาดการควบคุมและติดตามที่ดีมากที่สุด ร้อยละ 46.0 รองลงมาคือ การให้สินเชื่อไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ร้อยละ 31.0 จะเห็นได้ว่านอกจากการพิจารณาให้สินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพแล้วการขาดการควบคุมและติดตามที่ดีก็มีส่วนอย่างมากที่ทำให้เกิดความเสียหายในการให้สินเชื่อหรือหนี้มีปัญหาได้ เพราะถ้าไม่มีการติดตามและควบคุมแล้ว เมื่อเกิดปัญหาขึ้นมาก็จะไม่ทราบหรือถ้าทราบก็อาจจะสายเกินไปหรือแก้ไขได้ยากขึ้น

ข้อคิดเห็นที่เกี่ยวกับคุณสมบัติส่วนตัวของลูกหนี้ว่าในเรื่องที่ลูกหนี้ไม่มีความรู้ในเรื่องของการบริหารและธุรกิจดีพอเพราะมีสาเหตุมาจากการที่ลูกหนี้ทำธุรกิจประเภทอื่นที่ไม่มีประสบการณ์มากที่สุด คือร้อยละ 53.0 รองลงมามีสาเหตุเนื่องจากเป็นธุรกิจใหม่ร้อยละ 22.0 ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

กับคุณสมบัติส่วนตัวของลูกหนี้ในตารางที่ 3 พบว่าลูกหนี้ไม่มีความรู้ในเรื่องของการบริหารธุรกิจดีพอ เช่น ทำธุรกิจอื่นที่ไม่มีประสบการณ์มากที่สุดและรองลงมาก็เป็นธุรกิจใหม่ ซึ่งให้เหตุผลที่เหมือนกันอธิบายได้ว่าการบริหารธุรกิจหากขาดประสบการณ์และความรู้ในเรื่องธุรกิจนั้นๆ ก็จะก่อให้เกิดความผิดพลาดและความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจนั้นได้

จากการศึกษาข้อคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อของธนาคาร เห็นว่าสถานการณ์ภายในครอบครัวของลูกหนี้เป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อหนี้ที่ลูกหนี้มีต่อธนาคารมากคือ ร้อยละ 84.0 และเมื่อพิจารณาจากตารางที่ 3 เห็นว่าปัญหาภายในครอบครัวของลูกหนี้ที่เป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อหนี้ที่ลูกหนี้มีต่อธนาคารพบมากที่สุดคือปัญหาผู้สาวร้อยละ 43.0 รองลงมาคือปัญหาหย่าร้างร้อยละ 31.0 และจากการศึกษาข้อมูลทางด้านลูกหนี้เกี่ยวกับปัญหาภายในครอบครัวในตารางที่ 3 พบว่าลูกหนี้ประสบปัญหาภายในครอบครัวมากที่สุดคือการหย่าร้าง รองลงมาคือปัญหาผู้สาว ซึ่งจะเห็นได้ว่าทั้งสองปัญหามีความสำคัญอย่างยิ่งที่มีผลกระทบต่อครอบครัวลูกหนี้เป็นสาเหตุทำให้ลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้ลดลงหรือไม่มีเลย เพราะต่างฝ่ายต่างเห็นแก่ตัวขาดความรับผิดชอบและพยายามผลักภาระออกจากตัว ซึ่งทำให้เกิดหนี้มีปัญหาได้

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการไม่ให้ความร่วมมือในการชำระหนี้หรือแก้ไขหนี้ เพราะชำระหนี้อื่นก่อนมากที่สุดคือร้อยละ 41.0 รองลงมาคือ เหนียวหนี้ร้อยละ 30.0 ลูกหนี้ส่วนมากหากมีหนี้ภายนอกก็มักจะชำระหนี้สินนั้นก่อนเพราะเห็นว่าธนาคารมีเงื่อนไขที่ผ่อนปรนกว่ามีการติดตามทวงถามที่รุนแรงน้อยกว่าหนี้ภายนอก นอกจากนี้ พบว่าลูกหนี้เหนียวหนี้คือมีเงินแต่ไม่นำมาชำระหนี้เก็บไว้เพื่อใช้จ่ายอย่างอื่นจะชำระก็ต่อเมื่อธนาคารทวงถามเท่านั้น

ในข้อคิดเห็นที่เกี่ยวกับการไม่เห็นความสำคัญของภาระหนี้ที่มีอยู่กับธนาคาร เพราะคิดว่าดอกเบี้ยของธนาคารถูกกว่า จึงมุ่งแต่จะชำระหนี้ภายนอกมากที่สุดคือร้อยละ 48.0 รองลงมาคือรอขายหลักทรัพย์และรอแหล่งเงินกู้จากที่อื่นเพื่อชำระหนี้ร้อยละ 19.0 และจากการศึกษาข้อมูลทางด้านลูกหนี้ในตารางที่ 4 พบว่าเหตุผลที่ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ให้แก่ธนาคาร เพราะคิดว่าดอกเบี้ยของธนาคารถูกกว่าจึงมุ่งแต่จะชำระหนี้ภายนอกที่ดอกเบี้ยสูงกว่ามากที่สุด และรองลงมา คือ รอขายหลักทรัพย์จึงจะชำระหนี้เช่นกัน จะเห็นได้ว่าลูกหนี้ให้ความสำคัญต่อหนี้เงินกู้ธนาคารน้อยกว่าเงินกู้อื่น อาจเนื่องมาจากมาตรการติดตามหนี้และการใช้ระเบียบวิธีปฏิบัติไม่เข้มงวดรุนแรงพอ เช่น มีการติดตามหนี้อย่างสม่ำเสมอ การคิดดอกเบี้ยปรับหากชำระไม่เป็นไปตามเงื่อนไข เป็นต้น

ในเรื่องความจริงใจในการชำระหนี้พบว่าร้อยละ 74.0 มีความจริงใจและลูกหนี้ไม่มีความจริงใจที่จะชำระหนี้ร้อยละ 26.0 จากตารางที่ 7 พบว่าลูกหนี้ที่ไม่มีความจริงใจที่จะชำระหนี้ นั้น เนื่องมาจากนำเงินไปลงทุนในกิจการอื่นมากที่สุดร้อยละ 58.0 รองลงมาคือ ปกปิดข้อมูลร้อยละ 34.0 จากการศึกษาดูเห็นว่าลูกหนี้ที่กู้เงินส่วนมากมีความจริงใจในการชำระหนี้ แต่มีลูกหนี้อยู่จำนวนหนึ่งที่ไม่มีความจริงใจในการชำระหนี้ซึ่งเป็นสาเหตุของภาระที่ทำให้เกิดหนี้มีปัญหาเพราะลูกหนี้กลุ่มนี้จะไม่ชำระหนี้ตั้งแต่เริ่มกู้ เนื่องมาจากนำเงินไปลงทุนในกิจการอื่น ๆ ทำให้ไม่มีรายได้ที่เกิดจากการกู้มา

ชำระหนี้ และการปกปิดข้อมูลเป็นการแสดงเจตนาที่ไม่สุจริตใจในการกู้ เช่น ปัญหาหนี้สินภายนอก ทำให้การวิเคราะห์ผิดพลาดเกี่ยวกับการประมาณรายได้และค่าใช้จ่ายของลูกหนี้ในเรื่องความสามารถในการชำระหนี้ซึ่งทำให้เกิดหนี้มีปัญหาได้ ดูตารางที่ 7 ประกอบคำอธิบาย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ตารางที่ 7 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อโดยพิจารณาจาก
คุณสมบัติของลูกค้า

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงใน การให้สินเชื่อ	ร้อยละ
การเกิดหนี้มีปัญหาหรือไม่นั้น มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพิจารณา สินเชื่อหรือไม่	
- ใช่	97.0
- ไม่ใช่	3.0
สาเหตุอะไรที่ทำให้การพิจารณาสินเชื่อเกิดความผิดพลาด และเกิดหนี้มีปัญหาขึ้นมาที่สุด	
- ลูกหนี้บิดบังข้อมูล/ให้ข้อมูลเท็จ	32.0
- ความคุ้นเคยกับลูกหนี้เป็นการส่วนตัว	12.0
- ประสบการณ์ และความรู้ของผู้พิจารณาสินเชื่อ	27.0
- ระเบียบและวิธีการในการพิจารณาสินเชื่อของ ธนาคารมีจุดอ่อนและข้อบกพร่อง	27.0
- อื่น ๆ เช่น ไม่มีการตรวจสอบข้อมูลลูกหนี้	2.0
หลังจากการพิจารณาให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้แล้วปัจจัยใดที่จะทำให้เกิด หนี้มีปัญหาขึ้นมาที่สุด	
- จัดวงเงิน ไม่เหมาะสม/ไม่เพียงพอ	11.0
- การให้สินเชื่อไม่ตรงกับวัตถุประสงค์	31.0
- ไม่ให้บริการอย่างมีคุณภาพ	2.0
- ขาดการควบคุมและติดตามที่ดี	46.0
- แก้ปัญหาไม่ทันเหตุการณ์	9.0
- อื่น ๆ	1.0

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสียหายใน การให้สินเชื่อ	ร้อยละ
<p>ลูกหนี้ไม่มีความรู้ในเรื่องของการบริหารและธุรกิจดีพอ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นธุรกิจใหม่ 22.0 - รับช่วงกิจการจากผู้อื่น 3.0 - ทำธุรกิจประเภทอื่นที่ไม่มีประสบการณ์ 53.0 - ทำธุรกิจหลายประเภทเกินไปจนไม่มีเวลาเพียงพอ 19.0 - อื่น ๆ เช่น ไม่มีพื้นฐานความรู้ในการบริหารธุรกิจ 3.0 	
<p>สถานภาพในครอบครัวของลูกหนี้เป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดผลกระทบต่อหนี้ที่ลูกหนี้มีต่อธนาคาร ใช่หรือไม่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช่ 84.0 - ไม่ใช่ 16.0 	
<p>ปัญหาภายในครอบครัวที่พบมากที่สุด คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาคู่สาว 43.0 - หย่าร้าง 31.0 - แยกกันอยู่ 13.0 - ตาย 9.0 - อื่น ๆ เช่น ปัญหาญาติพี่น้อง 4.0 	
<p>ลูกหนี้ไม่ให้ความร่วมมือในการชำระหนี้ หรือแก้ไขหนี้เพราะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลบหนี/ย้ายที่อยู่ 14.0 - ชำระหนี้อื่นก่อน 41.0 - เหนียวหนี้ 30.0 - เกี่ยงกันชำระหนี้ 8.0 - อื่น ๆ เช่น มีหนี้สินภายนอกมาก 7.0 	

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสียหายใน การให้สินเชื่อ	ร้อยละ
ลูกหนี้ไม่เห็นความสำคัญของภาระหนี้ที่มีอยู่กับธนาคารเพราะ	
- คิดว่าดอกเบี้ยของธนาคารถูกกว่า จึงมุ่งแต่จะชำระหนี้ภายนอก	48.0
- หลักทรัพย์ประกันเป็นของผู้อื่น จึงไม่สนใจที่จะชำระหนี้	8.0
- รอขายหลักทรัพย์	19.0
- รอแหล่งเงินกู้จากที่อื่นเพื่อชำระหนี้	19.0
- อื่น ๆ เช่น ไม่ได้เป็นหลักทรัพย์ที่เป็นที่อยู่อาศัย	6.0
ลูกหนี้ไม่มีความจริงใจที่จะชำระหนี้	
- ใจ	26.0
- ไม่ใจ	74.0
ความไม่จริงใจที่จะชำระหนี้ นั้นคือ	
- เจตนาที่จะ โกงตั้งแต่เริ่มกู้	8.0
- ปกปิดข้อมูล	34.0
- นำเงินไปลงทุนในกิจการอื่น	58.0

ที่มา : จากการศึกษา

N = 100

3.3.2 ข้อคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อของธนาคารเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity)

ผลของการศึกษาถึงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับลูกหนี้ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อของธนาคาร โดยพิจารณาจาก สาเหตุที่ลูกหนี้ไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระหนี้ต่อไปได้ ธุรกิจของลูกหนี้ประสบปัญหา และอุปสรรค รายได้ของลูกหนี้ไม่สัมพันธ์กับภาระค่าใช้จ่าย ลูกหนี้กู้เงินแต่ไม่ได้ใช้เงิน พบว่า

เมื่อพิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้เห็นว่าสาเหตุที่ลูกหนี้ไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระหนี้ต่อไปได้ เนื่องจากไม่มีรายได้รายได้ไม่เพียงพอมากที่สุดคือร้อยละ 43.0 รองลงมาคือมีหนี้สินมากร้อยละ 42.0 และจากการศึกษาข้อมูลทางด้านลูกหนี้ในตารางที่ 4 ลูกหนี้ไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระหนี้ต่อไปได้ เนื่องจากไม่มีรายได้รายได้ไม่เพียงพอมากที่สุด และรองลงมาหนี้สินมากเช่นกัน ซึ่งจากสาเหตุทั้งสองนี้มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ธนาคารมาก เนื่องจากเมื่อธุรกิจไม่สามารถเลี้ยงตัวเองให้อยู่รอดได้ ก็ไม่สามารถที่จะหาเงินมาใช้หนี้เงินกู้ได้เช่นกัน

พบว่าธุรกิจของลูกหนี้ประสบปัญหาและอุปสรรคเพราะเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้มากที่สุดคือ ร้อยละ 49.0 รองลงมาคือ ขาดการควบคุมรั่วไหล ร้อยละ 31.0 การที่ลูกหนี้ขายสินค้าเป็นเงินหรือการให้เครดิตเงื่อนไขการชำระสินค้า เช่น เงื่อนไขการจ่ายเงิน ระยะเวลาในการชำระ เป็นต้นเมื่อถึงเวลาตามเงื่อนไขแล้วไม่สามารถเก็บเงินได้ ทำให้ลูกหนี้ขาดรายได้ ซึ่งมีผลต่อสภาพคล่องของธุรกิจและความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ตลอดจนขาดการควบคุมรั่วไหลของธุรกิจ ซึ่งทำให้ต้นทุนและค่าใช้จ่ายของธุรกิจเพิ่มขึ้น ซึ่งจะมีผลต่อกำไรของกิจการด้วย

เมื่อพิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้เห็นว่ารายได้ของลูกหนี้ไม่สัมพันธ์กับภาระค่าใช้จ่ายเพราะปล่อยเครดิตการค้ำหนานไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้ตามกำหนดมากที่สุดคือร้อยละ 48.0 รองลงมาคือ รายได้ลดลง เนื่องจากกิจการค้าซบเซาร้อยละ 41.0 และจากการศึกษาข้อมูลทางด้านลูกหนี้ ถึงกรณีที่ลูกหนี้ไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระหนี้ได้ต่อไป สาเหตุอันเนื่องมาจากไม่มีรายได้รายได้ไม่เพียงพอมากที่สุด ซึ่งก็หมายถึงรายได้ไม่สัมพันธ์กับค่าใช้จ่าย จากผลจากการศึกษาในตารางที่ 4 เห็นว่าสาเหตุมาจากปล่อยเครดิตการค้ำหนานไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้ตามกำหนดและรายได้ลดลง เนื่องจากกิจการค้าซบเซาซึ่งมีผลต่อสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ ที่ทำให้เกิดความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคาร

เมื่อพิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ เห็นว่าลูกหนี้กู้เงินแต่ไม่ได้ใช้เงิน เพราะกู้เพื่อแก้ไขหนี้เดิมมากที่สุดคือร้อยละ 64.0 รองลงมาคือกู้แทนผู้อื่นร้อยละ 30.0 การที่ลูกหนี้มีปัญหานี้สินเดิมและกู้เงินเพื่อชำระหนี้ นั้น เป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าของลูกหนี้ หากลูกหนี้ประสบปัญหาและอุปสรรคก็อาจจะทำให้เกิดปัญหานี้สินซ้ำเดิมอีกเพราะเงินกู้ที่ให้ไปนั้นไม่ก่อให้เกิดรายได้เพื่อชำระหนี้ ดังนั้นจึงควรพิจารณารายได้อื่นที่จะมาสนับสนุนการชำระหนี้เงินกู้ด้วย และการกู้แทนผู้อื่นนั้น มีสาเหตุมาจากผู้ที่ต้องการใช้เงินจริง ๆ นั้นมีคุณสมบัติที่ไม่ผ่านการพิจารณา เช่น รายได้ ความน่าเชื่อถือ ฯลฯ จึงขอให้บุคคลอื่นกู้แทน แต่ต่อมาก็ไม่สามารถชำระหนี้ได้ โดยทั่วไปแล้ว ผู้กู้มัก

จะปกปิดข้อมูลดังกล่าวตั้งแต่เริ่มต้น เพราะต้องการช่วยเหลือผู้ใช้งาน จะทราบก็ต่อเมื่อเกิดปัญหาขึ้น
แล้ว ดูตารางที่ 8 ประกอบคำอธิบาย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ตารางที่ 8 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อโดยพิจารณา
ด้านความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ	ร้อยละ
สาเหตุที่ลูกหนี้ไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระหนี้ต่อไปได้	
- คาย	9.0
- มีหนี้สินมาก	42.0
- ไม่มีรายได้/รายได้ไม่เพียงพอ	43.0
- ถูกฟ้อง/เป็นบุคคลล้มละลาย	4.0
- เจ็บป่วย	1.0
- อื่น ๆ	1.0
ธุรกิจของลูกหนี้ประสบปัญหาและอุปสรรค เพราะ	
- ฟังลูกค้ารายใหญ่ไม่ถี่ราย	1.0
- สินค้าขายไม่ได้	10.0
- สินค้าไม่ทันสมัย	0
- เก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้	49.0
- ขาดการควบคุม/รั่วไหล	31.0
- อื่น ๆ	9.0
รายได้ของลูกหนี้ไม่สัมพันธ์กับภาระค่าใช้จ่ายเพราะ	
- ถูกโกงเงินค่าสินค้า/ค่าจ้าง	2.0
- ได้รับเงินค่าสินค้า/ค่าจ้างล่าช้า	9.0
- ปล่อยเครดิตการค้างนาน/ไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้ตามกำหนด	48.0
- รายได้ลดลงเนื่องจากกิจการค้าชบเซา	41.0
- อื่น ๆ	0

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงใน การให้สินเชื่อ	ร้อยละ
ถูกหน้กู้เงินแต่ไม่ได้ใช้เงินเพราะ - ถูกโกง - กู้แทนผู้อื่น - กู้เพื่อแก้ไขหนี้เดิม	 6.0 30.0 64.0

ที่มา : จากการศึกษา

N = 100

3.3.3 ข้อคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานสินเชื่อของธนาคารเกี่ยวกับปัญหาทางการเงิน ทุน (Capital)

ผลของการศึกษาถึงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับลูกหนี้ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อของธนาคาร โดยพิจารณาจาก ธุรกิจขาดสภาพคล่อง กิจการขาดเงินทุนหมุนเวียน ลูกหนี้ประสบปัญหาทางการเงิน ลูกหนี้แบกภาระหนี้เกินกำลัง พบว่า

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาทางการเงินทุน เห็นว่าธุรกิจขาดสภาพคล่องเพราะมีภาระค่าใช้จ่ายมากกว่ารายรับมากที่สุดคือร้อยละ 54.0 รองลงมาคือมีภาระหนี้สูงเกินกว่าธุรกิจจะรับได้ ร้อยละ 34.0 และจากการศึกษาข้อมูลทางด้านลูกหนี้เกี่ยวกับปัญหาทางการเงินในตารางที่ 5 เนื่องจากลูกหนี้มีรายได้ลดลงและมีหนี้ภายนอกมากซึ่งสนับสนุนถึงสาเหตุที่ทำให้ธุรกิจขาดสภาพคล่อง เนื่องจากเป็นปัญหาทางการเงินเช่นกัน เพราะการที่ธุรกิจมีภาระค่าใช้จ่ายมากกว่ารายรับและมีภาระหนี้สูง เกินกว่าธุรกิจจะรับได้ ทำให้ธุรกิจประสบผลขาดทุนไม่สามารถชำระหนี้คืนแก่ธนาคารได้

กิจการหรือธุรกิจขาดเงินทุนหมุนเวียนเพราะนำเงินไปใช้นอกกิจการมากที่สุดคือร้อยละ 65.0 รองลงมาคือลงทุนเกินตัวร้อยละ 21.0 ปัญหานี้มีลักษณะคล้ายกันกับการที่ธุรกิจขาดสภาพคล่อง แต่การมีธุรกิจขาดเงินทุนหมุนเวียน ไม่ได้เกิดจากการที่ธุรกิจมีรายได้น้อยกว่ารายรับ แต่เกิดจากการที่ธุรกิจไม่มีระบบการบริหารสภาพคล่องที่ดีใช้จ่ายฟุ่มเฟือยโดยไม่มีแผนงานจนทำให้สภาพคล่องที่มีอยู่หมดไปที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าเจ้าของกิจการโดยเฉพาะกิจการที่ดำเนินการมานาน ๆ มักจะคิดว่ามีความชำนาญในธุรกิจนั้น ๆ แล้วเป็นอย่างดีจึงมักจะสำรองสภาพคล่องไว้เฉพาะ แต่ที่ที่มีความจำเป็น โดยอาศัยประสบการณ์ที่ผ่านๆ มาเป็นมาตรฐาน ส่วนสภาพคล่องที่เหลือก็จะนำไปหาประโยชน์ในด้านอื่น ๆ เช่นนำไปลงทุนในทรัพย์สินที่ไม่มีสภาพคล่อง หรือลงทุนในกิจการที่มีความเสี่ยงสูง โดยคาดหวังถึงผลตอบแทนสูงๆเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันก็ไม่สามารถเสริมสภาพคล่องให้กับกิจการหลักได้ทันท่วงทีจนประสบความเสียหายได้ในที่สุด

ลูกหนี้ประสบปัญหาทางการเงินเพราะใช้เงินผิดวัตถุประสงค์มากที่สุดคือ ร้อยละ 47.0 และรองลงมาคือรายได้ลดลง ร้อยละ 40.0 สาเหตุของปัญหามีอยู่มากมายและมักจะเกิดขึ้นกับกิจการที่ขาดแผนการดำเนินงานที่ดี ขาดการควบคุมประกอบธุรกิจอย่าง ไร้จุดหมาย ปัญหาบางอย่างสามารถนำเอาระบบเข้ามาควบคุมแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่บางปัญหาไม่สามารถนำระบบเข้ามาควบคุมได้เช่นการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยการใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ การเล่นหุ้นเพราะเกิดจากตัวผู้มีอำนาจสูงสุดของกิจการคือตัวเจ้าของเองจึงไม่มีผู้ใดควบคุมหรือหักท้วงได้หากผู้บริหารของกิจการเป็นเช่นนี้ก็จะทำให้เกิดหนี้มีปัญหาคืนได้

ลูกหนี้แบกภาระหนี้เกินกำลัง เพราะมีหนี้ภายนอกมากที่สุดคือร้อยละ 52.0 รองลงมาคือ มีสัดส่วนเงินกู้และเงินลงทุนสูงเกินไป ร้อยละ 39.0 การที่ลูกหนี้มีหนี้ภายนอกและมีสัดส่วนเงินกู้กับเงินลงทุนสูงเกินไป ซึ่งเป็นปัญหาที่พบมากที่สุดเกิดจากการให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องตั้งแต่เริ่มขอสินเชื่อจากธนาคาร โดยบางครั้งมีสาเหตุจากการเกรงว่าธนาคารจะไม่อนุมัติสินเชื่อจึงแจ้งยอดหนี้ภายนอกต่ำ

และสัดส่วนการลงทุนของเจ้าของกิจการหรือลูกหนี้สูงกว่าความเป็นจริง เพื่อให้ธนาคารเข้าใจว่าสัดส่วนการลงทุนของเจ้าของกิจการมีปริมาณสูงเมื่อได้รับการอนุมัติสินเชื่อทำให้กิจการแบกภาระหนี้เกินกำลัง ดูตารางที่ 9 ประกอบคำอธิบาย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ตารางที่ 9 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อโดยพิจารณา
ด้านเงินทุนของลูกหนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงใน การให้สินเชื่อ	ร้อยละ
ธุรกิจขาดสภาพคล่องเพราะ	
- มีภาระค่าใช้จ่ายมากกว่ารายรับ	54.0
- ต้นทุนธุรกิจสูง	11.0
- มีภาระหนี้สูงเกินกว่าจะรับได้	34.0
- อื่น ๆ	1.0
กิจการขาดเงินทุนหมุนเวียนเพราะ	
- เกิดการทุจริตภายในกิจการ	3.0
- นำเงินไปใช้ในอกกิจการ	65.0
- หุ่นส่วนเกิดความขัดแย้งและไม่สามารถระดมทุนได้	6.0
- ลงทุนเกิดตัว	21.0
- อื่น ๆ	5.0
ลูกหนี้ประสบปัญหาทางการเงินเพราะ	
- ใช้เงินผิดวัตถุประสงค์	47.0
- ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย	9.0
- ขัดแย้งกันภายในหุ้นส่วน	2.0
- รายได้ลดลง	40.0
- อื่น ๆ	2.0
ลูกหนี้แบกภาระหนี้เกินกำลัง เพราะ	
- มีหนี้ภายนอกมาก	52.0
- มีสัดส่วนเงินกู้และเงินลงทุนสูงเกินไป	39.0
- มีรายได้เพียงคนเดียว	7.0
- อื่น ๆ	2.0

ที่มา : จากการศึกษา

N = 100

3.3.4 ข้อคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อของธนาคารเกี่ยวกับหลักประกันหนี้

(Collateral)

ผลของการศึกษาถึงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับลูกหนี้ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ โดยพิจารณาจาก หลักทรัพย์ประกันมีปัญหา หลักประกันหนี้ไม่แข็งแรง พบว่า

เมื่อพิจารณาถึงเกี่ยวกับหลักประกันหนี้ เห็นว่าหลักประกันเป็นหลักทรัพย์มีปัญหาเพราะไม่มีสภาพคล่องมากที่สุดร้อยละ 67.0 รองลงมาคือเสื่อมสภาพไม่มีราคาร้อยละ 27.0 โดยปกติแล้วก่อนที่ธนาคารจะรับเอาหลักทรัพย์ใด ๆ เข้ามาเป็นหลักประกันมักจะมีการตรวจสอบแล้วเป็นอย่างดี แต่ปัญหาต่าง ๆ มักจะเกิดขึ้นภายหลังและมักจะเป็นเหตุสุดวิสัยที่ไม่อาจป้องกันได้เช่นเดิมเป็นที่ดินมีสภาพคล่องสูงอยู่ในย่านธุรกิจต่อมาชุมชนเปลี่ยนไปถนนที่เคยเป็นแหล่งการค้ากลับเงียบเหงามีแหล่งการค้าอื่นเกิดขึ้นใหม่และเจริญมากกว่า ทำให้สภาพคล่องลดลงและราคาก็ลดลงด้วย

เห็นว่าหลักประกันหนี้ไม่แข็งแรง เพราะมีราคาใกล้เคียงกับภาระหนี้มากที่สุดคือร้อยละ 59.0 รองลงมาคือเป็นบุคคลค้ำประกันร้อยละ 33.0 การที่ธนาคารจะอนุมัติสินเชื่อโดยมีหลักประกันไม่แข็งแรงเพราะมีราคาใกล้เคียงกับภาระหนี้มาก หรือเป็นบุคคลค้ำประกันมักจะมีข้อมูลอื่นเป็นส่วนประกอบหรือเสริมการให้สินเชื่อคงกล่าวเป็นสินเชื่อที่น่าสนับสนุน เช่น เป็นลูกค้ายาวใหญ่ หรือเป็นลูกหนี้ที่มีประวัติการติดต่อธนาคารด้วยดีมาตลอด ซึ่งหากธุรกิจไม่ประสบความสำเร็จเกิดหนี้มีปัญหาขึ้น ธนาคารอาจจะต้องรับความเสี่ยงในเรื่องหลักประกันไม่คุ้มหนี้ได้ ดูตารางที่ 10 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 10 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อโดยพิจารณาตามหลักประกันของลูกหนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ	ร้อยละ
หลักประกันที่เป็นหลักทรัพย์มีปัญหาเพราะ	
- ถูกเวนคืน	1.0
- อยู่ในเขตเวนคืน	2.0
- ไม่มีสภาพคล่อง	67.0
- เสื่อมสภาพ/ไม่มีราคา	27.0
- อื่น ๆ	3.0
หลักประกันนี้ไม่แข็งแรง เพราะ	
- เป็นบุคคลค้ำประกัน	33.0
- มีราคาใกล้เคียงกับภาระหนี้	59.0
- ทรัพย์ประกันอยู่ใกล้เขตป่าสงวน/ไม่สามารถเปลี่ยนมือได้	6.0
- อื่น ๆ	2.0

ที่มา : จากการศึกษา

N = 100

3.3.5 ข้อคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อของธนาคารเกี่ยวกับปัญหาภาวะเศรษฐกิจและสภาวะทั่ว ๆ ไป (Economic Conditions)

ผลของการศึกษาถึงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับลูกหนี้ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อของธนาคาร โดยพิจารณาจาก สภาวะเศรษฐกิจและสภาวะทั่ว ๆ ไป เช่น ผลกระทบที่เกิดจากเศรษฐกิจ ธุรกิจ ประสบเหตุการณ์ที่ทำให้ธุรกิจชะงักลง พบว่า

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาภาวะเศรษฐกิจและสภาวะทั่ว ๆ ไป เห็นว่าผลกระทบที่เกิดจากเศรษฐกิจ เนื่องจากเกิดภาวะทางการเงินซบเซาทั้งภายในภายนอกประเทศ มากที่สุดคือร้อยละ 62.0 รองลงมาคือมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองบ่อย ร้อยละ 22.0 และจากการศึกษาข้อมูลทางด้านลูกหนี้เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากเศรษฐกิจในตารางที่ 6 ก็จะได้ผลเช่นเดียวกันคือ การที่เกิดภาวะทางการเงินซบเซาทั้งภายในภายนอกประเทศ จะเกิดผลกระทบต่อธุรกิจต่าง ๆ ซึ่งหมายถึงผลการดำเนินงานและผลประกอบการก็จะลดลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้ ของกิจการเนื่องจากยอดขายลดลงเพราะเกิดปัญหาการว่างงาน คนมีกำลังซื้อลดลง ตลอดจนสภาพคล่องของธุรกิจ โดยรวมลดลง ทำให้ธุรกิจหลายแห่งต้องปิดกิจการลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อตรงต่อการชำระหนี้คืนแก่ธนาคาร

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาภาวะเศรษฐกิจและสภาวะทั่ว ๆ ไป เห็นว่าธุรกิจประสบเหตุการณ์ที่ทำให้ธุรกิจชะงักลงเพราะมีการก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภค เช่น สร้างถนน มากที่สุดคือ ร้อยละ 31.0 รองลงมาคืออื่นๆ ร้อยละ 27.0 (ภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม พายุ) และจากการศึกษาข้อมูลทางด้านลูกหนี้ในตารางที่ 6 เกี่ยวกับธุรกิจประสบเหตุการณ์ที่ทำให้ธุรกิจชะงักลงเนื่องจากการก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภคมากที่สุด รองลงมาคือเกิดภัยธรรมชาติ จากข้อมูลทั่วไปของลูกหนี้ในตารางที่ 2 พบว่าลูกหนี้ที่กู้ประจำและกู้การเกษตรมีจำนวนสูงซึ่งเหตุผลดังกล่าวสามารถสนับสนุนได้ว่าปัจจัยในเรื่องของการเกิดภัยธรรมชาติมีความสำคัญต่อธุรกิจ จะเห็นได้ว่าเหตุการณ์บางอย่างควบคุมได้ บางอย่างควบคุมไม่ได้ ซึ่งแต่ละธุรกิจจะต้องหาแนวทางป้องกันและแก้ไขเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กิจการให้น้อยที่สุดเพื่อที่จะให้ธุรกิจสามารถอยู่รอดได้

ธุรกิจประสบปัญหาทั่ว ๆ ไป เพราะลูกหนี้มีคู่แข่งเพิ่มมากขึ้นมากที่สุดคือ ร้อยละ 54.0 รองลงมาคือ ลูกหนี้ไม่มีการส่งเสริมการขายร้อยละ 17.0 และจากการศึกษาข้อมูลทางด้านลูกหนี้เกี่ยวกับการที่ธุรกิจประสบปัญหาทั่ว ๆ ไป ในตารางที่ 6 มีสาเหตุมาจากมีคู่แข่งเพิ่มมากขึ้นซึ่งถ้าธุรกิจใดไม่มีการนำกลยุทธ์ใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มยอดขายและส่วนแบ่งตลาดแล้ว ก็จะทำให้เกิดปัญหาทางการเงินอันเกี่ยวกับรายได้ ซึ่งในที่นี้การส่งเสริมการขายก็เป็นอีกกลยุทธ์หนึ่งที่จะนำมาใช้ในการเพิ่มยอดขายได้ เช่น การให้ส่วนลด การแถมสินค้า เป็นต้น ถ้าหากธุรกิจไม่มีการส่งเสริมการขายก็จะทำให้ยอดขายลดลงและเกิดความเสียหายต่อรายได้ของธุรกิจด้วย หรือบางที่อาจจะทำให้ธุรกิจต้องยกเลิกไปหากคู่แข่งสามารถแย่งส่วนแบ่งการตลาดไปได้ ดูตารางที่ 11 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 11 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อโดยพิจารณาจาก
สถานะเศรษฐกิจและสถานะทั่ว ๆ ไป

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงใน การให้สินเชื่อ	ร้อยละ
ผลกระทบที่เกิดจากเศรษฐกิจ เพราะ	
- มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองบ่อย	22.0
- มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล	5.0
- มีการจำกัดให้สินเชื่อบางประเภท	10.0
- เกิดจากภาวะทางการเงินซบเซาทั้งภายใน/ภายนอกประเทศ	62.0
- อื่น ๆ	1.0
ธุรกิจประสบเหตุการณ์ที่ทำให้ธุรกิจชะงักลง	
- เกิดภาวะสงคราม/ปฏิวัติ	23.0
- ถูกโจรกรรม/อัคคีภัย	19.0
- มีการก่อสร้างสาธารณูปโภค เช่น สร้างถนน	31.0
- อื่น ๆ	27.0
ธุรกิจประสบปัญหาทั่ว ๆ ไป เพราะ	
- ลูกหนี้มีคู่แข่งเพิ่มมากขึ้น	54.0
- ลูกหนี้ไม่มีการส่งเสริมการขาย	17.0
- ลูกหนี้ถูกเรียกเก็บภาษีย้อนหลังเป็นจำนวนเงินสูง	2.0
- ผู้บริหารหลักประสบอุบัติเหตุ/เจ็บป่วย จนทำให้กิจการหยุดชะงัก	15.0
- อื่น ๆ	12.0

ที่มา : จากการศึกษา

N = 100

3.4 แนวทางในการแก้ปัญหา

3.4.1 กรณีที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้เงินต้นพร้อมดอกเบี้ยคืน

ผลการศึกษาพบว่าเมื่อลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้เงินต้นพร้อมดอกเบี้ยคืนธนาคารได้ ไม่ว่าจะด้วยปัจจัยใด ๆ ก็ตามลูกหนี้จะเลือกที่จะติดต่อธนาคารมากที่สุด คือร้อยละ 76.7 และเลือกที่จะไม่ติดต่อธนาคารน้อยมากคือร้อยละ 23.3 การที่ลูกหนี้ประสบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อการดำเนินธุรกิจ ทำให้ธุรกิจหยุดชะงักหรือปิดกิจการ ไปย่อมไม่เป็นที่พึงประสงค์ของทั้งลูกหนี้และธนาคาร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพบปะพูดคุยกันถึงปัญหาต่าง ๆ เพื่อหาสาเหตุและแนวทางในการแก้ไข ซึ่งธนาคารก็อาจจะให้คำแนะนำที่ดีหรือให้ความช่วยเหลือหากจำเป็น เช่น การยืดระยะเวลาการชำระหนี้ ออกไป การปรับปรุงหนี้ ฯลฯ และลูกหนี้ก็ต้องพยายามที่จะแก้ไขปัญหาด้วยความจริงใจเพื่อที่จะสามารถชำระหนี้คืนธนาคารได้ ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงของธนาคารและเป็นประโยชน์ต่อลูกหนี้ด้วยคูตารางที่ 12 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 12 กรณีที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้เงินต้นพร้อมดอกเบี้ยคืนธนาคาร

หน่วย : ร้อยละ

แนวทางที่เลือกปฏิบัติกรณีที่ถูกค่าไม่สามารถชำระหนี้คืนธนาคารได้	คุณภาพหนี้						
	A1 (50)	A2 (50)	A3 (50)	A4 (50)	A5 (50)	A6 (50)	A1-A6 (300)
- ติดต่อธนาคาร	96.0	88.0	70.0	72.0	70.0	64.0	76.7
- ไม่ติดต่อธนาคาร	4.0	12.0	30.0	28.0	30.0	36.0	23.3

ที่มา : จากการศึกษา

N = 300

3.4.2 กรณีที่ถูกหนี้ยมีการติดต่อธนาคาร

ผลจากการศึกษาพบว่า เมื่อถูกหนี้ยติดต่อธนาคารหลังจากไม่สามารถชำระหนี้เงินต้นพร้อมดอกเบี้ยคืนธนาคาร โดยจะปฏิบัติตามลำดับความสำคัญ ดังนี้คือ 1. บอกลักษณะของการไม่สามารถผ่อนชำระหนี้ได้ 2. ขอคำแนะนำจากธนาคาร 3. ขอผ่อนผันระยะเวลาชำระหนี้ให้ยาวออกไปเนื่องจากพองจะมีหนทางในการหาแหล่งเงินมาชำระหนี้ได้ 4. ขอผ่อนผันระยะเวลาชำระหนี้ให้ยาวออกไป เพราะยังไม่ทราบว่าจะหาเงินจากที่ใดมาชำระ เป็นลำดับความสำคัญสูงสุดทุกระดับคุณภาพหนี้ (ตั้งแต่ A1-A6) เป็นวิธีสุดท้าย ดังนั้นธนาคารควรจะให้ความสำคัญถึงวิธีการที่ถูกต้องในการแก้ปัญหา เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ต่อธนาคารและถูกหนี้ยให้มากที่สุด ดูตารางที่ 13 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 13 กรณีที่ถูกหนี้ยติดต่อธนาคารหลังจากไม่สามารถชำระหนี้ได้

กรณีถูกหนี้ยติดต่อธนาคารหลังจาก ที่ไม่สามารถชำระหนี้เงินต้น พร้อมดอกเบี้ยคืนธนาคารได้	คุณภาพหนี้													
	A1(50)		A2(50)		A3(50)		A4(50)		A5(50)		A6(50)		A1 - A6(300)	
	อันดับ	เฉลี่ย	อันดับ	เฉลี่ย	อันดับ	เฉลี่ย	อันดับ	เฉลี่ย	อันดับ	เฉลี่ย	อันดับ	เฉลี่ย	อันดับ	เฉลี่ย
- บอกลักษณะของการไม่สามารถ ผ่อนชำระหนี้ได้	1	1.64	1	1.33	1	1.70	1	1.03	1	1.12	1	1.19	1	1.34
- ขอคำแนะนำจากธนาคาร	2	2.05	2	1.89	2	2.32	2	2.50	2	1.94	2	2.08	2	2.13
- ขอผ่อนผันระยะเวลาชำระหนี้ให้ ยาวออกไปเพราะยังไม่ทราบว่า จะหาเงินจากที่ใดมาชำระ	4	3.32	4	3.30	4	2.71	4	3.52	4	2.88	4	3.68	4	3.24
- ขอผ่อนผันระยะเวลาชำระหนี้ให้ ยาวออกไปเนื่องจากพองจะมีหน ทางในการหาแหล่งเงินมาชำระ หนี้ได้	3	2.46	3	2.81	3	2.67	3	2.68	3	2.69	3	2.95	3	2.71

ที่มา : จากการศึกษา

N = 300

3.4.3 กรณีลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนธนาคารได้

ผลการศึกษาพบว่าเมื่อลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนธนาคารได้ ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดๆ ก็ตามลูกหนี้ต้องการให้ธนาคารปฏิบัติ โดยเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ คือ 1. เรียกตัวลูกหนี้เข้าพบเพื่อทำการตกลงเกี่ยวกับภาระหนี้ที่มีอยู่ 2. ให้โอกาสลูกหนี้ในการแสวงหาแหล่งเงินมาเพื่อชำระหนี้อีกครั้งหนึ่ง 3. ธนาคารควรจะไปติดต่อลูกหนี้ถึงตัวเพื่อจะให้เห็นสภาพความเป็นอยู่และธุรกิจ 4. ปรับปรุงหนี้ของลูกหนี้ โดยเริ่มต้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง 5. ดำเนินคดีกับลูกหนี้ ตามระเบียบของธนาคาร การที่ธนาคารอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกหนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการติดตามหนี้อย่างสม่ำเสมอ เพราะถ้าหากบัญชีของลูกหนี้ผิดพลาดไม่ชำระหนี้ตามกำหนดเวลาที่สามารถที่จะแก้ปัญหาได้ทันเวลาที่เนื่องจากปัญหาเพิ่งเริ่มเกิดขึ้นความเสี่ยงยังมีไม่มาก แต่ถ้าหากปล่อยไว้นานปัญหาก็จะมาก อาจแก้ไขได้ไม่ทันเวลาทำให้เกิดความเสี่ยงแก่ธนาคาร และความเสี่ยงหายแก่ลูกหนี้ จากที่เรียงลำดับจะพบว่าลูกหนี้มีความต้องการให้ธนาคารมีการดำเนินคดีกับลูกหนี้ตามระเบียบของธนาคารเป็นอันดับสูงสุดทุกระดับคุณภาพหนี้ (ตั้งแต่ A1-A6) เป็นวิธีสุดท้ายที่จะดำเนินการหากไม่สามารถหาหนทางชำระหนี้ได้จริงๆ ดูจากตารางที่ 14 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 14 แนวทางปฏิบัติโดยธนาคารกรณีลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนธนาคารได้

แนวทางปฏิบัติโดยธนาคารกรณี ที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืน ธนาคารได้ไม่ว่าจะด้วยเหตุผล ใด ๆ ก็ตาม	คุณภาพหนี้													
	A1(50)		A2(50)		A3(50)		A4(50)		A5(50)		A6(50)		A1 - A6(300)	
	อันดับ	เฉลี่ย	อันดับ	เฉลี่ย	อันดับ	เฉลี่ย	อันดับ	เฉลี่ย	อันดับ	เฉลี่ย	อันดับ	เฉลี่ย	อันดับ	เฉลี่ย
- เรียกตัวลูกหนี้เข้าพบเพื่อทำการ ตกลงเกี่ยวกับภาระหนี้ที่มีอยู่	2	2.24	1	1.78	2	2.06	1	1.14	1	1.85	1	1.40	1	1.75
- ธนาคารควรจะไปติดต่อลูกหนี้ ถึงตัวเพื่อจะให้เห็นสภาพความ เป็นอยู่และธุรกิจ	3	2.40	3	2.64	3	2.33	3	2.84	3	2.37	3	2.72	3	2.55
- ให้โอกาสลูกหนี้ในการแสวงหา แหล่งเงินมาเพื่อชำระหนี้ครั้ง หนึ่ง	1	1.98	2	1.97	1	2.00	2	1.73	2	1.90	2	2.13	2	1.95
- ปรับปรุงหนี้ของลูกหนี้โดยเริ่ม ต้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง	4	3.13	4	3.12	4	3.15	4	3.09	4	3.06	4	3.57	4	3.19
- ดำเนินคดี กับลูกหนี้ตาม ระเบียบของธนาคาร	5	5.0	5	4.86	5	4.63	5	4.52	5	4.96	5	5.0	5	3.99

ที่มา : จากการศึกษา

N = 300